

พระ[illegible]ท์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร

พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก

พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

[illegible]

[illegible]บับ

[illegible]

354.5930127
ก 114 พ

ห้องสมุดพุทธสมาคม
จังหวัดนครราชสีมา

หอสมุดแห่งชาติ นครราชสีมา
๒๕๕

หอสมุดแห่งชาติ
๕ ส.ค ๒๕๖๔
กรมศิลปากร

ฉบับหมาย

พระราชบัญญัติเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร

พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

กับ

พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก

พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

พิมพ์ครั้งที่ ๑

๓๐๐๐ ฉบับ

ใน พ.ศ. ๒๔๖๔

เลขห้อง หนังสือหายาก

เลขหมู่ 354.5930122

ก 114 พ

เลขทะเบียน ณ.34 ฉ 31819.

สารบาน

		น้า
พแนก ๑	บททั่วไป	๓
พแนก ๒	การเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหารในเวลาปรกติ	๔
หมวด ๑	เขตร์กำหนดการเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร	๔
หมวด ๒	วิธีดำเนินการ	๑๐
หมวด ๓	เงินทดแทนและค่าเสียหาย	๒๐
หมวด ๔	บาญชีสำมโนครัว	๒๗
พแนก ๓	การเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหารในเวลาสงคราม และในเวลาที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก	๓๐
พแนก ๔	บทกำหนดโทษ	๓๗
พแนก ๕	บทปกีรณะกะ	๓๙

พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ๑

พระราชบัญญัติเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ประกาศจงทราบทั่วกันว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรจะจัดให้พลเมืองทั้งปวง ได้ช่วยอุดหนุนกำลังกองทัพบกเมื่อเวลาทำการตามน่าที่ ตามโอกาศที่จะมีขึ้นในเวลาปรกติหรือเวลาสงคราม และในเวลาที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก

โดยที่เป็นการสมควรต้องจัดวางระเบียบไว้ให้เรียบร้อยสำหรับเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร ซึ่งเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารจะได้กระทำนั้นและระบุไว้ ให้ชัดเจนว่า พลเมืองทั้งปวงที่ถูกเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารกะเกณฑ์นั้นมีน่าที่และสิทธิ์อย่างใดบ้าง

และโดยที่เป็นการสมควรที่จะจัดให้มีบาญชีสำมโนครัว และมีการทดลองเกณฑ์เป็นครั้งคราวเสียก่อนที่จะถึงโอกาศเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร เพื่อจะได้เป็นการที่ได้ตระเตรียมการนี้ไว้พร้อมสรรพ มิให้มีความยุ่งยากเกิดขึ้นในขณะที่จะเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหารต่อไป

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้สืบไปดังนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร ในเวลาปรกติหรือเวลาสงคราม และในเวลาที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายตั้งแต่วันที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และให้ใช้ทั่วทั้งพระราชอาณาจักร์

พแนก ๑

บททั่วไป

มาตรา ๓ บรรดาใบเรียกเกณฑ์, หมายเกณฑ์, ใบรับหรือเอกสารอื่น ๆ ที่ออกใช้ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องมีนาม, ตำแหน่งและลายเซ็นนามของเจ้าหน้าที่ผู้ออกเอกสารนั้น ๆ และผู้รับเอกสารนั้นต้องเซ็นนามและพิมพ์ลายนิ้วมือในเอกสารนั้นด้วยในเมื่อเจ้าหน้าที่ต้องการให้ทำเช่นนั้น

มาตรา ๔ ถ้ามีการเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหารแล้ว เจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่น หรือบุคคลพลเรือนอื่น ๆ คนใด เมื่อได้รับใบเรียกเกณฑ์กัด หรือหมายเกณฑ์กัด ต้องปฏิบัติตามโดยทันที กล่าวคือ มิพักต้องคำนึงว่าเจ้าหน้าที่ได้ให้ตนทราบการเกณฑ์เวลาใด และไม่เลือกว่าเวลานั้นจะอยู่ภายในวันงานหรือชั่วโมงที่ทำการงานหรือไม่

มาตรา ๕ บุคคลโดยนิติสมมติ กล่าวคือห้างหุ้นส่วนและบริษัทสมาคม มูลนิธิ ฯ ล ฯ ที่ได้จดฐีเบียรแล้วนั้น อยู่ในอำนาจที่จะเกณฑ์ให้อุดหนุนราชการทหารได้เช่นเดียวกับบุคคลหรือหมู่คณะอื่น ๆ

พแนก ๒
การเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร
ในเวลาปรกติ

หมวด ๑
เขตร์กำหนดการเกณฑ์พลเมือง
อุดหนุนราชการทหาร

มาตรา ๖ บทบัญญัติทั้งหลายในพแนกนี้ ให้นำมาใช้บังคับในเวลาปรกติได้แต่ฉเพาะเมื่อกองทหารกำลังเคลื่อนที่ไป เพื่อการซ้อมรบและประลองยุทธ หรือไปฝึกหัดยิงปืน หรือไปทำการตรวจตรา หรือย้ายจากที่ตั้งแห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง

ในการทั้งปวงเช่นว่านี้ ถ้าจะต้องเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหารให้เสนาบดีกระทรวงกระลาโหมมีท้องตราออกไปว่ามีการที่จะต้องใช้พระราชบัญญัตินี้ (พแนก ๒) และแถลงให้ทราบด้วยว่าจักเริ่มใช้แต่วันใด

มาตรา ๗ ให้เสนาบดีกระทรวงกระลาโหมแถลงการที่ได้สั่งให้มีการเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหารนี้ ไปให้เสนาบดีผู้บัญชาการปกครองท้องที่ทราบ ตามที่ได้กล่าวไว้ในพระราชบัญญัติลักษณเกณฑ์จ้างรัตนโกสินทรศก ๑๑๙ มาตรา ๔*

มาตรา ๘ สิ่งต่าง ๆ อันจักระบุต่อไปนี้ อาจเกณฑ์มาใช้สำหรับราชการทหารได้ในเวลาปรกติ คือ

---

* คำว่าเสนาบดีในพระราชบัญญัตินี้ ให้พึงเข้าใจว่า เสนาบดีผู้บัญชาการปกครองท้องที่

(๑) ที่สำหรับใช้เป็นที่พักแรมในบ้านและตั้งกระโจมผ้า, โรงทหาร ชั่วคราว, สำนักงานพนักงานคลังเงิน ฯ ล ฯ

(๒) เคหะสถาน (กับสิ่งที่อยู่ในบริเวณ เช่น โรงม้า, ยุ้ง ฯลฯ) สำหรับให้นายทหารสัญญาบัตร์พักแรมในเรือน

(๓) สเบียงอาหารทุกอย่างสำหรับคนหรือสัตว์ เช่น ข้าวเปลือก ข้าวสาร, หญ้าม้า, ฟาง, เกลือ, ปลา, ผัก, ผลไม้, ถั่ว ฯลฯ

(๔) ถ่านและเชื้อเพลิงอย่างอื่น ๆ

(๕) ม้าขี่, ม้าต่าง, ม้าลาก, โค, กระบือ และสัตว์พาหะนะอื่น ๆ พร้อมทั้งเครื่องผูกเทียมกับเครื่องใช้สำหรับสัตว์พาหะนะนั้น ๆ

(๖) ยานพาหะนะทั้งปวง รวมทั้งเรือและรถทุกชนิดที่เดินบนราง พร้อมด้วยเครื่องมือและเครื่องใช้ ฯลฯ ทั้งหมดที่ต้องใช้หรือเป็นประโยชน์สำหรับการซ่อมแซมยานพาหะนะนั้น ๆ

(๗) คนขับหรือบุคคลอื่นซึ่งเป็นผู้ควบคุมสัตว์ หรือยานพาหะนะที่กล่าวมาในหมายเลข (๕) และ (๖) แห่งมาตรานี้ โดยบัญญัติว่าคนขับหรือบุคคลอื่นเช่นว่านี้ อาจถูกใช้ให้กำการอย่างอื่นที่มีลักษณะเช่นเดียวกันภายในความสามารถของเขา คือใช้การอันเกี่ยวกับสัตว์และยานพาหะนะอื่นนอกจากสัตว์และยานพาหะนะที่อยู่ในความควบคุมของเขาด้วยก็ได้

(๘) คนหาบหาม ในเมื่อไม่สามารถจะใช้สัตว์หรือยานพาหะนะดังกล่าวมาในหมายเลข (๕) และ (๖) เพื่อการรับส่งเครื่องใช้, เครื่องอุปกรณ์ ฯ ล ฯ ของทหารได้ โดยขัดข้องด้วยพฤติการณ์ในท้องถิ่นหรือเหตุอื่น

มาตรา ๙ “การพักแรมในบ้าน” หมายความว่า การจัดให้ทหารและสัตว์พาหะนะ ถ้าว่ามี กับสิ่งของเครื่องใช้ที่ทหารนำมานั้น ได้มีเครื่องบังกันแดดหรือฝนเพียงพอ กับให้มีฟาง, หญ้าหรือสิ่งอื่น ๆ โดยปริมาณพอสมควรเพื่อเป็นที่พักชั่วคราวได้ การพักแรมในบ้านนั้นให้เข้าใจรวมทั้งการเลี้ยงอาหารเช้าเย็นแก่ทหารให้พอแก่การ กับให้อาหารแก่สัตว์พาหะนะทุกเวลาเช้าเย็นด้วย

“การพักแรมในเรือน” หมายความว่า การจัดที่ในเคหะสถานให้แก่ผู้ที่มีสิทธิจะพักแรมในเรือน รวมทั้งการเลี้ยงดูประจำวัน เช่น อย่างที่เจ้าของที่นั้นบริโภคอยู่เอง ฉะเพาะนายทหารสัญญาบัตร์เท่านั้นมีสิทธิจะพักแรมในเรือนได้ และท่านบัญญัติไว้ว่า ต่อเมื่อไม่สามารถจะจัดหาที่ให้พักในเรือนได้ โดยฐานะของการณ์ในท้องที่ขณะนั้นทำให้เป็นเหตุขัดข้องจริง ๆ แล้วไซร้ จึงให้นายทหารสัญญาบัตร์ต้องพอใจแต่เพียงด้วยการพักแรมในบ้าน

มาตรา ๑๐ ให้ยกเว้นสิ่งต่าง ๆ อันจักกล่าวต่อไปนี้ จากการเกณฑ์เพื่ออุดหนุนราชการทหาร คือ

(๑) รถและม้าของผู้แทนรัฐบาลต่างประเทศประจำกรุงสยาม

(๒) ยานพาหะนะ, ม้า หรือสัตว์พาหะนะ ที่ใช้ในราชการกรมไปรษณีย์โทรเลข

(๓) ม้าผู้หรือแม่ม้า, โคผู้หรือแม่โค ที่จำเป็นสำหรับใช้ในการผสมหรือที่เป็นของบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้ทำการผสมสัตว์เช่นทุ่งผสมม้า ฯ ล ฯ

(๔) บรรดาเรือบรรทุกคนโดยสาร หรือเรือเดินไปรษณีย์ ใน

เมื่อและตลอดเวลาที่กำลังทำการอันถือว่าเป็นการสำคัญ แต่ท่านบังคับว่าเรือนั้นต้องไม่เปลี่ยนกำหนดวันเวลาเดินเรือ หรือเปลี่ยนทางเดินเรือไปจากทางที่เคยเดินอยู่เป็นปรกติ

(๕) บุคคลซึ่งสมควรได้รับความยกเว้นตามความในหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี หรือตามพระราชกำหนดกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลานั้น

บุคคลผู้ได้ยกเว้นตามความในมาตรานี้ จะได้รับใบยกเว้นจากเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นเมื่อร้องขอ และใบยกเว้นนั้นให้แถลงเหตุที่ยกเว้นนั้นด้วย

มาตรา ๑๑ ให้ยกเว้นสถานที่ต่าง ๆ อันจะกล่าวต่อไปนี้ จากการเกณฑ์สำหรับราชการทหาร คือ

(๑) สำนักงานต่าง ๆ ของรัฐบาล

(๒) สถานทูต หรือสถานกงสุล หรือโรงเรือนที่เป็นของรัฐบาลต่างประเทศ

(๓) ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข

(๔) โรงพยาบาลคนเสียจริต, โรงพยาบาลคนตาบอด, โรงพยาบาลโรคระบาด์ และโรงเลี้ยงเด็กกำพร้า

(๕) โรงเรียน

โรงเรือนที่ใช้สำหรับพักรถไฟนั้น หาได้ยกเว้นจากการเกณฑ์สำหรับราชการทหารไม่ แต่ถ้าเกณฑ์แล้วต้องใช้เฉพาะแต่สำหรับพักรถไฟเท่านั้น

มาตรา ๑๒ การเกณฑ์นั้นให้ทำได้เฉพาะแต่เมื่อกิจการฝ่ายทหารทำให้ไม่สามารถ หรือเมื่อไม่มีเวลาพอ หรือเมื่อมีเหตุอื่นทำให้ไม่สามารถจัดหาสิ่งของที่ต้องใช้ให้แก่กองทัพบกโดยวิธีธรรมดาได้ เช่น เช่าหรือซื้อสัตว์, สิ่งของ ๆ ฯ ๆ

การพักแรมในบ้านและพักแรมในเรือนนั้น จะเกณฑ์ให้จัดได้ต่อเมื่อไม่มีที่ซึ่งจัดไว้ในท้องถิ่นนั้นสำหรับให้ทหารพักโดยฉะเพาะ หรือเมื่อไม่มีที่เพียงพอในที่พักเช่นว่านั้น

มาตรา ๑๓ การเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร ดังที่กล่าวไว้ในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ทำได้ทุก ๆ ปี แต่สำหรับพลเมืองคนหนึ่งในปีหนึ่งไม่ให้เกณฑ์เกินกว่า ๑๐ วัน

ถ้าในปีใดไม่มีการเกณฑ์ หรือได้เกณฑ์แต่น้อยกว่า ๑๐ วัน กำหนดเวลา ๑๐ วันหรือเศษของ ๑๐ วันที่เหลืออยู่นั้นจะยกมาบวกเข้ากับกำหนดเวลาของปีต่อ ๆ ไปนั้นมิได้

มาตรา ๑๔ ผู้ที่ถูกเกณฑ์ให้จัดที่ในเคหะสถานของตนเป็นที่พักแรมในเรือนนั้น อาจได้รับความผ่อนผันโดยจัดที่พักให้เพียงพอในที่อื่นซึ่งอยู่ใกล้เคียงให้แทนให้เป็นที่พอใจของเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นผู้ออกหมายเกณฑ์

หญิงอยู่โดยลำพัง หรืออยู่กับหญิงอื่นหรือเด็ก อาจร้องขอยกเว้นจากการจัดที่พักแรมในบ้านหรือในเรือนที่ตนอยู่ได้ แต่ถ้าเช่นนั้นหญิงนั้นต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายอันเกิดแต่การที่ต้องจัดหาที่พักแรมในบ้านหรือในเรือนณที่อื่นแทนนั้น

มาตรา ๑๕ การเกณฑ์สิ่งเบียงอาหารและถ่าน หรือเชื้อเพลิงอย่างอื่นตามที่กล่าวไว้ในมาตรา ๙ หมายเลข (๓) และ (๔) นั้น ให้ทำได้เพียงเท่าที่สิ่งนั้น ๆ มีอยู่ในท้องถิ่น

อนึ่งจะเป็นในกาละเทศะใด ๆ ก็ตาม ท่านว่าจะเกณฑ์เอาสิ่งของต่าง ๆ ที่ว่ามานั้นจนถึงสิ้นจำนวนที่มีอยู่นั้นมิได้ ต้องคงเหลือให้ไว้แก่ผู้ถูกเกณฑ์โดยปริมาณพอสำหรับที่เขาจะใช้บริโภคเองได้ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ถ้าผู้นั้น

เป็นพ่อค้าและถูกเกณฑ์เอาสินค้าที่ขายไซร้ ให้เหลือสิ่งของนั้นไว้ให้โดยปริมาณเท่ากับที่ผู้นั้นได้ขายไปแล้วใน ๑๐ วันสุดท้าย

มาตรา ๑๖ ในการเกณฑ์รถไฟนั้น เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารอาจเข้ายึดถือปกครองสิ่งเหล่านี้ได้ คือ ทางรถไฟ, สาขาของรถไฟ, รถ, พัสดุและสิ่งอื่น ๆ อันจำเป็นสำหรับการใช้รถไฟ, การจัดอำนวยการรถไฟ และการซ่อมแซมทางรถไฟทั้งหมดหรือแต่ส่วนใดส่วนหนึ่ง สุดแต่จะเห็นสมควรเพียงใด การเกณฑ์เช่นนี้ ให้รวมทั้งแรงงานของคนงานรถไฟด้วย เมื่อเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารเห็นว่าเป็นการจำเป็น

มาตรา ๑๗ การเกณฑ์รถไฟ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ ฯ ล ฯ สำหรับสร้างทางรถไฟนั้น อาจทำได้หลายครั้งหลายคราว แล้วแต่จะสดวกแก่ความต้องการในราชการทหาร

มาตรา ๑๘ สัตว์ก็ดี, ยานพาหะนะก็ดี, สิ่งของหรือพัสดุและสเบียงอย่างใด ๆ ก็ดี ซึ่งเป็นของรถไฟหรือเรือรับบรรทุกส่งสายหนึ่งสายใดนั้น พึงถือว่าอยู่นอกจำนวนสิ่งของอันเจ้าน่าที่ฝ่ายปกครองท้องถิ่นจะพึงคิดเกณฑ์และจะยึดถือเอาสิ่งของเหล่านั้นเพื่อทำการตามหมายเกณฑ์อันมิได้บ่งเกณฑ์เอารถไฟหรือสายเรือด้วยนั้นมิได้ ต่อเมื่อมีการเกณฑ์เอารถไฟหรือเกณฑ์เอาเรือบรรทุกรับส่งสายใดแล้ว สัตว์, ยานพาหะนะ, สิ่งของ หรือพัสดุและสเบียงที่ว่านั้น จึงรวมเข้าอยู่ในสิ่งที่เรียกเกณฑ์นั้นทั้งหมดเป็นส่วนรวมเท่าที่มี

มาตรา ๑๙ ในระหว่างเวลาซ้อมรบและประลองยุทธ ถ้าน้ำสำหรับประชาชนใช้มีไม่พอแก่ความต้องการของทหาร บรรดาผู้ที่อยู่ในที่ซึ่งมี

ตาน้ำพุ บ่อน้ำ สระน้ำ ฯ ล ฯ จำต้องยอมให้กองทหารใช้น้ำนั้นสำหรับทหารและสัตว์พาหะนะของทหาร ในเมื่อเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารผู้มีอำนาจได้เรียกเกณฑ์ด้วยวาจา อนึ่งสิทธิที่จะใช้น้ำนี้ย่อมขยายไปถึงสิทธิที่จะเข้าออกในที่นั้นด้วย และการใช้น้ำและเข้าออกเช่นนี้หาก่อให้เกิดสิทธิที่จะเรียกเงินทดแทนหรือค่าเสียหายอย่างหนึ่งอย่างใดได้ไม่

มาตรา ๒๐ ในระหว่างเวลาซ้อมรบและประลองยุทธ บรรดาผู้เป็นเจ้าของ หรือผู้ปกครองเตาเผาเหล็ก หรือเครื่องตีเหล็ก ต้องมอบเตาเผาเหล็กหรือเครื่องมือตีเหล็ก พร้อมทั้งเครื่องใช้และเครื่องประกอบอื่น ๆ ให้แก่กองทหาร ในเมื่อเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารผู้มีอำนาจได้เรียกเกณฑ์ด้วยวาจา

ในการเกณฑ์เช่นนี้ให้มอบเอกสารแก่ผู้ถูกเกณฑ์ แสดงว่าได้เกณฑ์สิ่งใดบ้างเหมือนเช่นการเกณฑ์สิ่งของอื่น ๆ ฉะนั้น และให้มีการคิดและจ่ายเงินทดแทนให้ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

วิธีดำเนินการ

มาตรา ๒๑ เจ้าน่าที่ดังจะกล่าวต่อไปนี้มีอำนาจสั่งเกณฑ์ได้ คือ

(๑) เสนาบดีกระทรวงกระลาโหม

(๒) ผู้บัญชาการมณฑลทหารบก กล่าวคือนายทหารซึ่งเสนาบดีกระทรวงกระลาโหม ได้สั่งตั้งให้เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในราชการทหารสำหรับมณฑลทหารบกนั้น

ห้องสมุดพุทธสมาคม
จังหวัดนครราชสีมา

(๓) ผู้บังคับการจังหวัดทหารบก กล่าวคือนายทหารซึ่งเสนาบดีกระทรวงกระลาโหม ได้สั่งตั้งให้เป็นผู้รับผิดชอบในราชการทหารสำหรับจังหวัดทหารบกนั้น

มาตรา ๒๒ เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารผู้มีอำนาจใช้สิทธิ์ในการเกณฑ์นั้นอาจมอบอำนาจในเรื่องนี้ให้แก่นายทหารชั้นรองลงมาได้

เมื่อได้มอบอำนาจให้แล้ว นายทหารชั้นรองลงมาผู้ออกใบเรียกเกณฑ์ต้องแถลงลงในใบเรียกเกณฑ์นั้นให้ชัดเจนว่าได้รับคำสั่งมอบอำนาจจากผู้ใด และได้ออกใบเรียกเกณฑ์และลงนามในใบเรียกเกณฑ์แทนผู้ใด

มาตรา ๒๓ ในการที่จะเกณฑ์พลหรือเคหะสถานดังกล่าวไว้ในมาตรา ๘ หมายเลข (๑) และ (๒) หรือเกณฑ์สเบียงอาหารและถ่านหรือเชื้อเพลิงอย่างอื่นดังกล่าวไว้ในมาตรา ๘ หมายเลข (๓) และ (๔) นั้น เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารผู้มีอำนาจมีอำนาจไปขอให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นในตำบลนั้นช่วยเหลือเพื่อทำการตรวจตราและอนุมานว่ามีสิ่งใดที่จะเกณฑ์ได้บ้าง

หมายเกณฑ์นั้นก็ให้ออกไปในภายหลังตามที่ได้ตรวจตรามาแล้วนั้น

มาตรา ๒๔ เมื่อเจ้าน่าที่กล่าวไว้ในมาตรา ๒๑ ต้องการจะเกณฑ์ต้องออกใบเรียกเกณฑ์เป็นลายลักษณอักษร

ใบเรียกเกณฑ์นี้ต้องลงวัน, เดือน, ปี และระบุ

(๑) สิ่งที่เกณฑ์

(๒) จำนวนคนหรือสัตว์ หรือปริมาณสิ่งที่ต้องการ

(๓) รายละเอียดว่าด้วยความสามารถของคนฉะเพาะการต่าง ๆ หรือคุณลักษณของสิ่งของหรือสัตว์ซึ่งเจ้าน่าที่เห็นพึงต้องระบุเป็นเรื่อง ๆ ไป

(๔) กำหนดเวลาที่ต้องการคน หรือสัตว์ หรือสิ่งของไว้ช้านานเพียงใด เท่าที่สุดที่จะสามารถกำหนดได้

(๕) ตำบลและกำหนดเวลาที่จะให้คนไปประชุมรวบรวมกัน หรือที่จะให้ส่งมอบหรือนำสัตว์หรือสิ่งของไป

มาตรา ๒๕ ในการเกณฑ์ที่พักแรมในบ้านหรือในเรือนเพื่อราชการทหารนั้น ใบเรียกเกณฑ์ต้องทำเป็นลายลักษณอักษรลงวัน, เดือน, ปีและระบุ

(๑) นามกรมกองทหารที่จะพักแรมในบ้านหรือในเรือน

(๒) จำนวนนายทหารสัญญาบัตร์ หรือนายทหารชั้นประทวนและพลทหาร

(๓) จำนวนพาหะนะที่พาไปด้วย ถ้ามี

(๔) กำหนดเวลาที่จะพักอยู่ในที่นั้นนานเพียงใด เท่าที่สุดที่จะสามารถกำหนดได้

(๕) เวลาที่กองทหารจะมาถึงในท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๒๖ ให้เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารส่งหรือมอบใบเรียกเกณฑ์แก่เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นล่วงน่าก่อนถึงวันที่กำหนดให้คนมา และกำหนดรับสัตว์พาหะนะหรือสิ่งของที่ต้องการนั้นไม่น้อยกว่า ๗ วัน เพื่อเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นได้มีเวลาพอที่จะจัดการตามที่พึงต้องทำ

แต่อย่างไรก็ดี หากเป็นคราวราชการที่ฉุกเฉินเร่งร้อนก็ไม่จำต้องให้เวลาดังที่กำหนดไว้ในมาตรานี้

มาตรา ๒๗ ในการที่จะระบุลงในใบเรียกเกณฑ์ว่า เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารจะมารับสัตว์หรือสิ่งของซึ่งเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นจะต้องส่งมอบให้

ณตำบลใดและเวลาใดนั้น ท่านให้คำนึงถึงปริมาณแห่งสิ่งของและสัตว์ที่จะต้องส่งมอบกับทั้งระยะที่จะต้องพาเดินทางมานั้นด้วย เพื่อจะได้ลดหย่อนความลำบากของพลเมืองให้น้อยลงตามแต่จะเป็นได้ โดยพฤติการณ์

มาตรา ๒๘ ใบเรียกเกณฑ์นั้นให้ส่งไปยังเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นผู้มีอำนาจในตำบลที่จะทำการเกณฑ์

ให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นที่ว่านั้น จัดการอันพึงต้องทำทุกอย่างโดยเร็ว เพื่อให้การเป็นไปตามใบเรียกเกณฑ์พร้อมด้วยความช่วยเหลือของเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารและพลเมือง ตามความในพระราชบัญญัตินและตามรายการแห่งบาญชีสำมโนครัว

มาตรา ๒๙ เพื่อที่จะปฏิบัติการตามใบเรียกเกณฑ์ ให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นออกหมายเกณฑ์ โดยจำนวนฉบับเท่ากับจำนวนพลเมืองที่ต้องการจะเกณฑ์ และจัดการส่งหมายนั้นไปโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้

หมายเกณฑ์นั้นต้องลงวัน, เดือน, ปีและระบุ

(๑) นามและถิ่นฐานที่อยู่ของผู้ถูกเกณฑ์ (อำเภอหรือจังหวัด)

(๒) รายละเอียดที่ระบุไว้ในใบเรียกเกณฑ์

มาตรา ๓๐ ในการออกใบเรียกเกณฑ์ที่พักแรมในบ้านหรือในเรือน ให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นแบ่งหมู่บ้านออกเป็นส่วน ๆ และกะแบ่งจำนวนนายทหารสัญญาบัตร์ หรือนายทหารชั้นประทวนและพลทหารให้เข้าพักแรมตามแต่จะเห็นเหมาะที่สุด

ให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นแจ้งให้พลเมืองทั้งหลายทราบน่าที่อันจักต้องปฏิบัติในครั้งคราวนั้น โดยออกหมายเกณฑ์ซึ่งจะต้องทำเป็นลายลักษณอักษรลงวัน, เดือน, ปีและระบุ

(๑) นามและถิ่นฐานที่อยู่ของผู้ถูกเกณฑ์ (อำเภอหรือจังหวัด)

(๒) ชนิดของเย่าเรือนและอสังหริมทรัพย์อย่างอื่น ซึ่งผู้ถูกเกณฑ์จะต้องมอบให้แก่ทหาร

(๓) จำนวนนายทหารสัญญาบัตร์ หรือนายทหารชั้นประทวนและพลทหารที่จะพักแรมในบ้านหรือในเรือน หรือในอสังหริมทรัพย์อย่างอื่นของผู้ถูกเกณฑ์

(๔) จำนวนและชนิดสัตว์พาหะนะที่จะมาพักในที่เดียวกัน ถ้ามี

(๕) กำหนดเวลาที่จะพักอยู่นานเพียงใด ถ้ามีระบุในใบเรียกเกณฑ์

(๖) เวลาที่คเณว่าทหารจะมาถึงและพักณที่นั้น

ในหมายเกณฑ์นี้ต้องมีคำตักเตือนผู้ถูกเกณฑ์เสมอ ว่าเขามีน่าที่จักต้องให้

(ก) อาหารประจำวันแก่นายทหารสัญญาบัตร์อย่างเดียวกับที่ผู้ถูกเกณฑ์บริโภคอยู่เอง

(ข) อาหารเช้าและเย็นให้เพียงพอแก่นายทหารชั้นประทวนและพลทหาร

(ค) อาหารแก่สัตว์ทุกเวลาเช้าเย็น

มาตรา ๓๑ เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นที่มีน่าที่รับใบเรียกเกณฑ์และออกหมายเกณฑ์นั้น คือ

(๑) อุปราช

(๒) สมุหเทศาภิบาล

(๓) ผู้ว่าราชการจังหวัด

(๔) นายอำเภอ

(๕) กำนัน

เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นเหล่านี้ ผู้ใดเป็นใหญ่ในตำบลใดก็ให้ออกหมายเกณฑ์ในตำบลนั้น

อนึ่งตามความมุ่งหมายของมาตรานี้ ให้พึงเข้าใจว่าเสนาบดีกระทรวงนครบาลกระทำน่าที่เหมือนหนึ่งว่า เป็นสมุหเทศาภิบาลสำหรับกรุงเทพพระมหานคร และนครบาลจังหวัดในเขตร์กรุงเทพ ฯ กระทำน่าที่เหมือนหนึ่งว่าเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๓๒ ให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นผู้ออกหมายเกณฑ์ เก็บสำเนาใบเรียกเกณฑ์ไว้ณที่สำนักงานกับให้จดรายงานละเอียดไว้ สแดงวัน,เดือน, ปีที่ออกหมายเกณฑ์ ความมุ่งหมายและกำหนดเขตร์แห่งการเกณฑ์, นาม และถิ่นฐานที่อยู่ของผู้ถูกเกณฑ์, กำหนดเวลาเกณฑ์ไปช้านานเท่าใด การคานวณเงินทดแทนและขอความอื่น ๆ ที่เห็นว่าควรต้องจด

มาตรา ๓๓ น่าที่ของเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นนั้น คือ ต้องจัดให้สำเหร็จกิจการเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร โดยอาการอันแบ่งสันบันส่วน ให้พลเมืองต่างต้องรับภาระความลำบากพอเสมอภาคตามส่วนที่ควรแก่ฐานานุรูป และให้ได้ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันรับภาระนั้นไปเท่าที่สามารถจะจัดได้

มาตรา ๓๔ การเกณฑ์อาจทำได้ โดยทางโทรเลข เมื่อมีราชการฉุกเฉินเร่งรีบ

ในเหตุเช่นว่านี้ ให้ออกใบเรียกเกณฑ์ หมายเกณฑ์หรือเอกสารอื่นๆ ส่งไปต่อภายหลังโดยลักษณอันเดียวกันกับการปรกติ

มาตรา ๓๕ เมื่อเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารต้องการจะเกณฑ์ที่พักแรมในบ้านหรือในเรือน ต้องแจ้งไปยังเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นให้ทราบเวลาอันแน่นอนที่กองทหารจะมาถึง เท่าที่สุดที่จะสามารถบอกได้

เมื่อได้รับใบเรียกเกณฑ์และถึงกำหนดเวลาเช่นว่านั้น เป็นน่าที่ของเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นที่จะออกหมายเกณฑ์ที่พักแรมในบ้าน และในเรือนตามจำนวนที่พึงต้องเกณฑ์ แล้วและมอบหมายเกณฑ์นั้น ๆ ให้แก่เจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร นอกจากนี้ต้องไปตรวจตราดูการเกณฑ์ในที่ที่กำหนดไว้ และพยายามที่จะป้องกันความยุ่งยากที่อาจเกิดมีในการนั้น

เรือนใดห้องใดเป็นสิ่งที่จำเป็นจริง ๆ แก่ผู้อยู่ เพื่อได้อาศัยอยู่กินหลับนอน ก็อย่าให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นจัดย้ายผู้อยู่ไปเสียจากเรือนหรือห้องนั้นไม่ว่าในกาละไหน ๆ อนึ่งถ้าผู้อยู่ไม่อยู่ก็อย่าให้ใช้เคหะสถานหรือห้องเรือนโรงติดต่อแต่นั้นอันมีฝารอบขอบชิดหรือที่ดินซึ่งเป็นของผู้นั้นสำหรับการนั้นเลย แต่การที่ต้องจัดหาที่พักแรมในบ้านหรือในเรือนณที่อื่นใช้แทนนั้น หากบังเกิดค่าใช้จ่ายเท่าใด ผู้นั้นต้องรับผิดชอบใช้เงิน

มาตรา ๓๖ ให้เป็นน่าที่ของเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นที่จะส่งหมายเกณฑ์ตรงไปยังผู้ถูกเกณฑ์ (เว้นแต่ในการเกณฑ์ที่พักแรมในบ้านหรือในเรือน ซึ่งเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารเป็นผู้ส่งหมายให้แก่ผู้ถูกเกณฑ์เอง) กับให้เป็นน่าที่ของเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นที่จะตรวจตรากำกับการโอน และการส่งมอบสัตว์หรือสิ่งของที่ถูกเกณฑ์ณตำบลและตามเวลาที่ได้กำหนดไว้

ชนสำมัญผู้ถูกเกณฑ์ ต้องนำสัตว์หรือสิ่งของมายังเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารในขณะที่ได้รับหมายเกณฑ์ หรือตามเวลาและณตำบลที่ได้ระบุไว้ในหมายเกณฑ์นั้นโดยความรับผิดชอบของตนเอง

อนึ่งในการนำของและสัตว์ส่งนั้น หากต้องมีค่าใช้จ่ายขึ้นอย่างใด ผู้ถูกเกณฑ์ต้องออกเงิน ถ้าไม่สามารถจริง ๆ ที่จะออกเงินค่าใช้จ่ายที่ว่านี้ได้ ก็ให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นในตำบลนั้นออกให้

สัตว์นั้นต้องส่งมอบให้พร้อมทั้งขลุมและเกือกสรวมอย่างเรียบร้อย ถ้าวาม

มาตรา ๓๗ ถ้าในขณะที่เรียกเกณฑ์นั้น ไม่มีสัตว์หรือสิ่งของเป็นจำนวนเพียงพอกับจำนวนที่เรียกเกณฑ์ในมณฑลหรือจังหวัดใดไซร้ ให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นรายงานเหตุการณ์นั้นไปยังเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารผู้ออกใบเรียกเกณฑ์โดยทันที

มาตรา ๓๘ ในการเกณฑ์เอาสัตว์หรือสิ่งของนั้น ถ้าผู้เป็นเจ้าของหรือผู้จัดการไม่อยู่ ก็ให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นมีอำนาจเรียกผู้แทน, ตัวแทน บ่าวหรือผู้ที่อยู่ในบังคับบัญชาของเจ้าของหรือผู้จัดการนั้น มากระทำการตามหมายเกณฑ์นั้นแทนให้สำเร็จไป

แต่ในการนี้ ให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นไปช่วยดูแลควบคุมการปฏิบัติตามหมายเกณฑ์นั้นแทนเจ้าของหรือผู้จัดการที่ไม่อยู่ด้วย เพื่อรักษาประโยชน์ของเขาให้มากที่สุดที่จะทำได้ เหมือนหนึ่งว่าเขาได้อยู่ดูแลเองฉะนั้น

มาตรา ๓๙ อนึ่งไม่ว่าในการเกณฑ์คราวใด หากเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นผู้มีอำนาจจะจัดสิ่งของที่เรียกเกณฑ์นั้นส่งมอบให้แก่เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารเสียเองโดยตรง แทนที่จะเกณฑ์ให้พลเมืองจัดส่งก็ทำได้ และในส่วนสิ่งของนั้นจะจัดซื้อหรือจัดหาโดยวิธีใดก็แล้วแต่จะเห็นควร

แต่ในการเช่นนี้ ให้แบ่งเฉลี่ยค่าใช้จ่ายระหว่างพลเมืองทั้งหมดในท้องถิ่นนั้น โดยเอาประมาณที่พลเมืองเหล่านั้นอาจถูกเกณฑ์ให้ส่งนั้นมาเป็นข้อพิจารณาประกอบความดำหริด้วย ส่วนเงินทดแทนที่จะได้ในภายหลังนั้นก็ให้แบ่งเฉลี่ยโดยวิธีเดียวกัน

ในการนี้ เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นต้องยื่นบาญชีค่าใช้จ่ายโดยละเอียดต่อเสนาบดีกระทรวงนครบาล หรืออุปราช หรือสมุหเทศาภิบาล สุดแล้วแต่การจะได้เป็นไปในท้องที่ใด ภายในกำหนด ๑๕ วันนับแต่วันเกณฑ์

มาตรา ๕๐ สัตว์หรือสิ่งของที่ได้เกณฑ์มานั้น ถ้าสิ้นความต้องการที่จะใช้สำหรับราชการทหารเมื่อใด ก็ให้คืนแก่ผู้ถูกเกณฑ์ณตำบลและเวลาที่เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารจะได้ประกาศให้ทราบทั่วกัน

ให้ผู้ถูกเกณฑ์ทำใบรับหรือเซ็นชื่อในใบรับไว้ในเวลาที่รับของคืน ใบรับนี้ไม่ตัดสิทธิของผู้ถูกเกณฑ์ในการที่จะเรียกร้องเอาเงินทดแทนหรือค่าเสียหายต่อไป ซึ่งอาจเรียกร้องได้ตามความในพแนก ๒ หมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๑ ถ้าผู้ถูกเกณฑ์ไม่สามารถนำสัตว์หรือสิ่งของที่ต้องการมาส่งมอบให้ได้ณตำบลและตามเวลาที่กำหนดไว้ ต้องแจ้งความให้เจ้าน่าที่ผู้ออกหมายเกณฑ์ทราบโดยทันที และให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นจัดหาสัตว์หรือสิ่งของชนิดเดียวกันส่งแทน โดยคิดเอาค่าใช้จ่ายจากผู้ถูกเกณฑ์

มาตรา ๕๒ คนที่ถูกเกณฑ์ตามมาตรา ๘ หมายเลข (๗) หรือ (๘) นั้น ให้ไปพบเจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร หรือไปยังตำบลใดตามที่เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารได้กำหนดไว้

อนึ่งในระหว่างเวลาที่คนเหล่านั้นถูกเกณฑ์ ให้เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารเลี้ยงดูเช่นเดียวกับพลทหาร

ถ้าคนเหล่านี้เจ็บป่วยลง ก็ให้ปล่อยตัวไป แต่ถ้าอาการเจ็บป่วยนั้นเกิดแต่การที่ทำน่าที่ตามการเกณฑ์ไซร้ ให้ได้รับความรักษาพยาบาลอย่างเดียวกับพลทหาร

มาตรา ๔๓ ถ้าผู้ถูกเกณฑ์ขัดขืน หรือไม่ยินยอมปฏิบัติตามหมายเกณฑ์อันได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๙ นั้น โดยมิได้มีข้อแก้ตัวอันควรไซร้ ให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่น แจ้งความตักเตือนไปให้ผู้ถูกเกณฑ์ปฏิบัติตาม และถ้ายังขัดขืนไม่ปฏิบัติตาม ก็ให้เจ้าน่าที่นั้นส่งรายงานกล่าวโทษไปยังเจ้าพนักงานอัยการโดยพลัน เพื่อให้ฟ้องร้องต่อศาลขอให้ลงโทษตามความในพแนก ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้

ถ้าเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นคนใดมิได้มีข้อแก้ตัวอันสมควร แล้วและขัดขืนหรือไม่ยินยอมปฏิบัติตามใบเรียกเกณฑ์ หรือไม่แจ้งความตักเตือนไปยังพลเมืองผู้ที่ไม่ยินยอมนั้น ให้ปฏิบัติตามหมายเกณฑ์ไซร้ ให้เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารนำความขึ้นเสนอต่ออุปราช หรือสมุหเทศาภิบาลโดยไม่รั้งรอ เพื่อจะได้จัดการตามที่พึงต้องทำ ในอันที่จะให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๓

เงินทดแทนและค่าเสียหาย

มาตรา ๔๔ การเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหารนั้นก่อให้เกิดสิทธิเรียกเงินทดแทนได้ เว้นแต่ที่จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้

ห้ามมิให้จ่ายเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้าง หรือคนงานของรถไฟหลวง หรือของรถไฟราษฎร์ หรือของเรือรับบรรทุกส่งสายใด ๆ เมื่อการที่ต้องกระทำนั้น แม้ทำให้แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร ก็นับว่าเป็นการอันอยู่ในหน้าที่ของเขาพึงต้องกระทำอยู่เป็นปรกติและได้รับค่าจ้างสำหรับการนั้นอยู่แล้ว

มาตรา ๔๕ ในการเกณฑ์ทุกอย่างต้องส่งมอบใบรับให้ไว้แก่ผู้ถูกเกณฑ์ แสดงประเภทแห่งการเกณฑ์และระบุว่าผู้ถูกเกณฑ์ได้ปฏิบัติการตามเกณฑ์แล้ว

ใบรับนี้เป็นธุระของเจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นจะต้องมอบให้ ในขณะที่รับเอาสัตว์หรือสิ่งของจากผู้ถูกเกณฑ์ เพื่อโอนส่งให้แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารต่อไปนั้น ส่วนใบรับสำหรับการใช้เคหะสถานดังที่กล่าวไว้ในมาตรา ๘ หมายเลข (๑) และ (๒) นั้น ให้ส่งมอบให้แก่ผู้ถูกเกณฑ์ในขณะที่ทหารออกจากที่นั้น

แต่ในส่วนการเกณฑ์แรงงานดังที่กล่าวไว้ในมาตรา ๘ หมายเลข (๗) หรือ (๘) นั้น ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารเป็นผู้มอบใบรับให้ ในขณะที่ปล่อยตัวคนไป

มาตรา ๔๖ ใบรับที่มอบให้ตามความในมาตราก่อนนั้น ต้องแสดง

ชนิดและจำนวนสัตว์หรือสิ่งของที่ได้เกณฑ์ และถ้าของนั้นเป็นชนิดที่ต้องส่งคืนก็ให้แถลงไว้ด้วยว่า เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารได้ยึดถือไว้นานเท่าใด

ใบรับสำหรับการใช้เคหะสถานนั้น ต้องระบุเวลาที่เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารเข้าพักอาศัย และเวลาที่ออกจากที่นั้น

เอกสารแทนใบรับที่ออกให้แก่คนขับหรือคนหาบหามนั้น ต้องแถลงชนิดการงานและเวลาที่ได้ทำการ กับให้เจ้าน่าที่ผู้ควบคุมการงานนั้นลงนามกำกับไว้ และแถลงว่ากิจการนั้น ๆ ได้สำเร็จบริบูรณ์แล้วด้วย

มาตรา ๔๗ ให้นายอำเภอจ่ายเงินทดแทน หรือมอบใบสำคัญแทนตัวเงิน แล้วแต่ทางใดจะสดวก ให้แก่ผู้นำใบรับหรือเอกสารที่กล่าวไว้ในมาตราก่อนนั้นกลับมาส่งคืนเป็นสำคัญ และในการนี้พึงสอบสวนจนเป็นที่พอใจก่อนว่าผู้นั้นเป็นผู้ที่ได้รับใบรับหรือเอกสารนั้นไว้ เพื่อการที่ต้องถูกเกณฑ์และได้จัดส่งสิ่งที่เกณฑ์ให้แก่เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารแล้ว และเป็นการถูกต้องด้วยตัวบุคคลแน่แล้ว จึงจ่ายหรือมอบให้

ถ้าใช้ใบสำคัญแทนตัวเงินมอบให้แก่ผู้ถูกเกณฑ์ไซร้ ใบสำคัญนั้นจักต้องมีรายละเอียดดังที่ได้ลงไว้ในใบรับ หรือเอกสารซึ่งกล่าวมาในมาตราก่อนนั้นด้วย

การที่ได้จ่ายเงินหรือมอบใบสำคัญแทนตัวเงินให้นั้น ให้แถลงลงไว้ในใบรับหรือเอกสารที่ผู้รับเงินนำกลับมาส่งคืนเป็นสำคัญนั้นด้วย และให้ผู้รับเงินเซ็นนามและพิมพ์ลายนิ้วมือไว้ท้ายข้อความนั้น

มาตรา ๔๘ หากคนงานคนใดที่ถูกเกณฑ์มาใช้ในราชการทหารหลายวันนั้นร้องขอรับเงิน เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารจะจ่ายเงินทดแทนให้แก่คนนั้นเป็นระยะรายวันหรือโดยวิธีอื่นเต็มจำนวนหรือแต่ส่วนใดส่วนหนึ่งซึ่งผู้นั้น

มีสิทธิจะได้รับนั้นก็ได้ แต่ในการนี้ท่านบัญญัติว่า ถ้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารได้จัดที่พักให้หลับนอนและได้ให้อาหารแก่คนเหล่านั้นด้วยไซร้ ก็ให้หักเงินออกเสีย ๑ ใน ๔ ของจำนวนเงินทดแทนที่คิดให้เป็นรายวัน

เมื่อได้จ่ายเงินเช่นนี้แล้ว ให้แถลงลงไว้ในใบรับหรือเอกสารแทนใบรับที่กล่าวไว้ในมาตรา ๔๖ แล้วมอบให้แก่คนงานในเวลาที่ปล่อยตัวไป ถ้าและเอกสารใดมีข้อความเช่นนี้ ก็ให้นายอำเภอเอาจำนวนที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารได้จ่ายล่วงหน้าไปนั้น หักออกเสียจากจำนวนเงินทั้งหมดอันจะพึงต้องจ่ายให้แก่คนงานนั้น

มาตรา ๔๙ เมื่อนายอำเภอได้จ่ายเงินทดแทนในการเกณฑ์พลเมืองอดหนนราชการทหารไปแล้ว เพื่อที่จะได้รับเงินผลักใช้คืน นายอำเภอต้องรวบรวมใบรับที่ผู้ถูกเกณฑ์ได้นำกลับมาส่งคืนเป็นสำคัญนั้น ส่งไปยังเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารผู้บังคับการจังหวัดทหารบก หรือผู้บัญชาการมณฑลทหารบก แล้วแต่ผู้ใดเป็นใหญ่ในตำบลนั้นเป็นคราว ๆ โดยระยะไม่ถึกว่าเดือนละ ๑ ครั้ง

ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารจ่ายเงินผลักใช้ให้แก่นายอำเภอแต่ฉเพาะตามใบรับที่มีลายเซ็นนามและมีพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ถูกเกณฑ์ สแดงว่าผู้นั้นได้รับเงินไปจากนายอำเภอแล้ว และผู้ที่รับเงินนั้นเป็นผู้ที่ถูกเกณฑ์โดยถูกต้องแท้จริง

มาตรา ๕๐ การคำนวณเงินทดแทนที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารจักต้องจ่ายนั้น ให้กระทำแต่โดยข้อบังคับต่อไปนี้เท่านั้น

(๑) ค่าเช่าที่สำหรับการพักแรมในบ้าน หรือค่าเช่าเคหะสถานตามที่กล่าวไว้ในมาตรา ๔ หมายเลข (๑) และ (๒) นั้น ให้เจ้าหน้าที่

ปกครองท้องถิ่นผู้ออกหมายเกณฑ์นั้น เป็นผู้กำหนดตามอัตราค่าเช่าบ้าน หรืออสังหริมทรัพย์อย่างอื่นในท้องถิ่นนั้น

(๒) เงินทดแทนสำหรับสเบียงอาหาร หรือถ่านและเชื้อเพลิงอย่างอื่นตามที่กล่าวไว้ในมาตรา ๘ หมายเลข (๓) และ (๔) นั้น ให้กำหนดตามราคาปานกลางที่ซื้อขายกันอยู่ในท้องถิ่นนั้น แต่พึงเข้าใจว่าของที่มีสภาพอันอาจสูญสิ้นไปด้วยการใช้นั้น พึงคำนวณโดยราคาซื้อไม่ใช่โดยราคาเช่า

(๓) ค่าเช่าสัตว์พาหะนะ หรือยานพาหะนะ ตามที่กล่าวไว้ในมาตรา ๘ หมายเลข (๕) และ (๖) นั้น ให้กำหนดตามอัตราธรรมดาที่เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นได้เคยจ่ายในเวลาที่เกณฑ์มาใช้การในจังหวัดนั้น ๆ ตามความในพระราชบัญญัติลักษณเกณฑ์จ้าง โดยไม่คิดถึงราคาที่เพิ่มขึ้นชั่วคราว เช่นเนื่องจากมีงานนักขัตฤกษ์ ฯลฯ ในท้องถิ่นนั้นเป็นต้น

(๔) สินจ้างสำหรับคนขับหรือคนอื่น ๆ ตามที่กล่าวไว้ในมาตรา ๘ หมายเลข (๗) และ (๘) นั้น ให้กำหนดตามอัตราธรรมดา เช่นเดียวกันกับที่กล่าวไว้ในข้อก่อน

แต่ค่าเช่าเรือหรือยานพาหะนะอย่างใด ๆ ที่เดินบนรางนั้น อาจกำหนดให้ตามอัตราที่กระทรวงกระลาโหมได้กำหนดไว้ หรือจะได้กำหนดต่อไป

มาตรา ๕๑ ถ้าการเกณฑ์คราวใดเป็นการที่ต้องนำส่งสัตว์หรือสิ่งของจากจังหวัดหนึ่งไปมอบให้แก่เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารในท้องที่จังหวัดอื่นอีกจังหวัดหนึ่ง และถ้าการนี้เป็นไปโดยความเรียกร้องของเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารเจาะจงชัดแจ้งว่าให้ส่งข้ามจังหวัดฉะนี้ไซร้ ท่านว่าผู้ถูกเกณฑ์มีสิทธิจะได้รับผลักใช้

เงินที่ต้องออกเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการส่งสัตว์หรือสิ่งของนั้น ๆ เท่าที่เขาได้เสียไปจริง

ถ้าเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นได้เป็นผู้จ่ายเงินค่าใช้จ่ายสำหรับการนำส่งของดังที่ได้กล่าวในวรรคก่อนนั้นเพราะเหตุใด ๆ ก็ให้จ่ายเงินผลักใช้ให้แก่เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๕๒ ถ้าผู้ถูกเกณฑ์จะร้องว่าเงินทดแทนที่นายอำเภอกำหนดจะให้นั้นไม่เพียงพอ ก็ต้องเรียกร้องเสียโดยทันที กล่าวคือ ในขณะที่ตนยื่นใบรับหรือเอกสารต่อนายอำเภอเพื่อรับเงินทดแทนนั้น

ถ้าไม่สามารถจะตกลงกันเพราะนายอำเภอเห็นว่าตนไม่มีสิทธิจะอนุญาตให้ตามจำนวนที่เรียกร้อง ก็อย่าจ่ายเงินให้ แต่ให้นายอำเภอส่งบรรดาคำเรียกร้องนั้นไปยังเจ้าน่าที่ผู้บังคับการจังหวัดทหารบก หรือผู้บัญชาการมณฑลทหารบก เพื่อได้ตรวจพิจารณาคำร้องและแจ้งให้ทราบภายใน ๑๐ วัน ว่ากำหนดจำนวนเงินทดแทนนั้นจักให้คงไว้หรือเปลี่ยนแปลงให้ใหม่ประการใด

ถ้าผู้ถูกเกณฑ์ไม่พอใจในจำนวนเงินทดแทนที่กำหนดมาเป็นชั้นที่สุดนั้น อาจนำคดีไปฟ้องร้องยังศาลในจังหวัดนั้นภายในกำหนด ๑ เดือน นับแต่วันที่ได้รับคำแจ้งความ และให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีนั้นเหมือนอย่างคดีมโนสาเร่ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความแพ่ง ถ้ามิได้ฟ้องร้องภายใน ๑ เดือน ท่านให้ถือว่าผู้ถูกเกณฑ์ยอมรับเงินทดแทนตามจำนวนที่เจ้าน่าที่ได้กำหนดให้นั้น และให้จ่ายไปตามจำนวนนั้น

มาตรา ๕๓ เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายสำหรับการเสียหายที่เกิดขึ้นในเวลาพักแรมในบ้านหรือในเรือน กับทั้งค่าเสียหายสำหรับ

การเสียหายที่เกิดขึ้นแก่สัตว์หรือสิ่งของที่เกณฑ์มานั้นในระหว่างเวลาที่ใช้การ

มาตรา ๕๔ ถ้ารถไฟ, รถราง, เรือ, รถรับส่งคนโดยสาร หรือยานพาหะนะอย่างอื่นที่ทำการรับคนโดยสารเป็นการประจำ หรือโดยกำหนดเวลานั้น ต้องเหนี่ยวรั้งเนิ่นช้าไปด้วยการเกณฑ์สำหรับราชการทหารไซร้ ให้ใช้เงินทดแทนให้ไม่เกิน ๑ ใน ๓ ของเงินค่าโดยสารที่จักพึงได้รับเมื่อบรรทุกคนโดยสารเต็มอัตรานั้น

มาตรา ๕๕ ถ้าพลเมืองคนใดปรารถนาจะร้องขอเงินค่าเสียหาย ก็ให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารผู้มีอำนาจในขณะที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารออกจากสถานที่ หรือขณะที่ส่งคืนสัตว์หรือสิ่งของนั้น หรือยื่นต่อเจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นไม่ช้ากว่า ๑ วันภายหลังที่กองทหารได้จากไปหรือได้ส่งคืนสัตว์หรือสิ่งของ

ในการเช่นนี้ทุกราย ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องสอบสวนเท่าที่สุดที่จะทำได้ให้ตระหนักแน่ว่าการเสียหายได้มีจริงเพียงใด แล้วทำรายงานขึ้นเป็นลายลักษณอักษร

มาตรา ๕๖ เงินค่าเสียหายนั้น ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารผู้ที่ออกจากสถานที่ซึ่งได้เกณฑ์ใช้ หรือผู้ที่ส่งคืนสัตว์หรือสิ่งของนั้น เป็นผู้จ่ายใช้ให้ตามควรแก่การเสียหาย ที่ได้สอบสวนตระหนักแล้วในขณะที่ออกจากสถานที่หรือส่งคืนสัตว์หรือสิ่งของนั้น

ถ้าไม่เป็นการตกลงกันได้ในเวลานั้น หรือว่าเป็นคำร้องรายที่ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่น ก็ให้ตั้งกรรมการฝ่ายทหารและพลเรือนขึ้นคณะ

หนึ่ง เพื่อวินิจฉัยกำหนดจำนวนค่าเสียหาย และแจ้งคำวินิจฉัยเป็นลายลักษณ์อักษรไปให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียนั้นทราบภายใน ๑ เดือน นับแต่วันที่เรียกร้อง

มาตรา ๕๗ เมื่อเป็นการจำเป็นจะต้องตั้งกรรมการฝ่ายทหารและพลเรือนแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาฝ่ายทหารสูงสุดในที่นั้น ๆ (คือ ผู้มีอำนาจสั่งเกณฑ์ตามมาตรา ๒๑) เป็นผู้ตั้ง และให้มีกรรมการ ๓ นาย คือ

(๑) นายทหารชั้นนายพัน ๑ นาย

(๒) นายทหารชั้นนายร้อย ๑ นาย

(๓) เจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นในตำบลนั้น มีตำแหน่งเป็นนายอำเภอ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน ๑ นาย

สถานที่และเวลาที่กรรมการจะประชุมกันนั้น ให้ผู้บังคับบัญชาทหารสูงสุดในที่นั้นเป็นผู้กำหนด และแจ้งไปให้กรรมการฝ่ายพลเรือนและผู้ที่มีส่วนได้เสียนั้นทราบล่วงหน้า

มาตรา ๕๘ เมื่อผู้ถูกเกณฑ์ไม่ตกลงตามจำนวนค่าเสียหายตามที่กรรมการฝ่ายทหารและพลเรือนได้กำหนดให้ตามมาตรา ๕๖ นั้นไซร้ จะยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งในจังหวัดนั้น เพื่อขอให้กำหนดค่าเสียหายให้ก็ได้ แต่ต้องยื่นภายใน ๑ เดือนนับแต่วันที่กรรมการฝ่ายพลเรือนได้แจ้งคำวินิจฉัยไปให้ทราบ

ถ้าเช่นนั้นให้ศาลแพ่งในจังหวัดพิจารณาคดีเหมือนหนึ่งคดีมโนสาเร่ ถ้าและทุนทรัพย์ที่เรียกร้องไม่เกินกว่า ๒๐๐ บาทไซร้ ท่านว่าคำพิพากษาของศาลนั้นเป็นอันเด็ดขาดถึงที่สุด

มาตรา ๕๙ ในการซ้อมรบและประลองยุทธ์หรือฝึกหัดยิงปืนนั้น ถ้า

มีการเสียหายเกิดขึ้นแก่ทรัพย์ของสามัญชนผู้ใด ผู้มีส่วนได้เสียอาจเรียกร้องค่าเสียหายได้ในเวลาไม่ช้ากว่า ๓ วันภายหลังที่กองทหารออกไปจากที่นั้น

ในการนี้ ให้ใช้วิธีดำเนินการอันเดียวกันกับที่ได้กล่าวไว้ในมาตรา ๕๕ ถึง ๕๘

แต่จะเรียกร้องขอเงินทดแทนสำหรับการเสียหายอันเกิดแก่ที่ดินที่มิได้มีการเพาะปลูกอยู่ในขณะนั้น ๆ ไม่ได้

มาตรา ๖๐ การคำนวณเงินค่าเสียหายที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารจะต้องใช้นั้น ให้กำหนดโดยพิจารณาถึงความเสียหายอันแท้จริงที่ได้เกิดมีแก่ผู้ถูกประทุษ และตามราคาปานกลางในท้องถิ่นซึ่งเป็นที่ตั้งที่อยู่ของอสังหริมทรัพย์, สัตว์หรือสิ่งของที่ได้เสียหายไปนั้น

หมวด ๔

บาญชีสำมโนครัว

มาตรา ๖๑ ในเดือนต้นของปีทุกระยะ ๓ ปี ให้นายอำเภอทำบาญชีสำมโนครัวสถานที่ทั้งปวงในเขตร์อำเภอของตน ที่เห็นว่าเหมาะสำหรับการพักแรมในบ้านหรือในเรือน

บาญชีสำมโนครัวเช่นนี้ ให้ส่งไปยังกระทรวงกระลาโหมโดยทางราชการ

มาตรา ๖๒ ในเดือนต้นของปีทุกระยะ ๒ ปี ให้เจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นทำบาญชีสำมโนครัว บรรดาม้าและสัตว์พาหะนะที่กล่าวไว้ในมาตรา ๘

หมายเลข (๕) ซึ่งเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารอาจเกณฑ์ได้ในยามที่ต้องการเพื่อสำเร็จผลตามนี้ และเมื่อเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นได้ออกประกาศปิดไว้ณที่ทำการแล้ว เจ้าของสัตว์เช่นว่านั้นมีน่าที่ต้องแจ้งจำนวนและอายุสัตว์ให้เจ้าน่าที่นั้นทราบ

เมื่อได้บอกบาญชีกันทั่วถึงแล้ว ให้นายอำเภอรวบรวมทำเป็นบาญชีสำมโนครัวขึ้น แล้วส่งไปยังเสนาบดีกระทรวงกระลาโหมโดยทางราชการ

มาตรา ๖๓ เมื่อเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารเห็นเป็นการสมควร อาจออกไปตรวจสัตว์ที่ได้ขึ้นฐเบียรไว้ในบาญชีสำมโนครัวได้ แต่มิให้เกินปีละหนึ่งครั้ง

เพื่อสำหรวจผลตามนี้ เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารอาจออกหมายเรียกพลเมืองผู้มีส่วนได้เสียซึ่งอยู่ในตำบลนั้น ให้นำสัตว์มาให้ตรวจณตำบลและในวันใดตามที่จะได้แจ้งไปให้ทราบโดยทางอำเภอก่อนถึงเวลาตรวจไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

มาตรา ๖๔ เพื่อที่จะทำการตรวจตราดังที่กล่าวไว้ในมาตราก่อนนั้น เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจที่จะไปตรวจสัตว์ในที่ของเจ้าของได้ด้วย และในการนี้ ผู้เป็นเจ้าของต้องยอมให้เจ้าน่าที่เข้าไปในที่นั้น และช่วยเหลือทุกสิ่งทุกอย่าง เพื่อให้เจ้าน่าที่ปฏิบัติการตามน่าที่ได้สดวก

มาตรา ๖๕ ยานพาหะนะที่กล่าวไว้ในมาตรา ๘ หมายเลข (๖) นั้น ให้ทำบาญชีสำมโนครัวและตรวจตามวิธีเดียวกันกับที่กล่าวไว้ใน ๓ มาตราก่อนที่ว่าด้วยสัตว์นั้นโดยอนุโลม

มาตรา ๖๖ ให้เสนาบดีกระทรวงนครบาล อุปราช หรือสมุหเทศาภิบาล ออกกฎข้อบังคับวางระเบียบวิธีการสำหรวจทำสำมโนครัว และการ

หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ นครราชสีมา

ส่งรายงานบาญชีสำมโนครัว โดยเพ่งเล็งให้สามารถจัดการเกณฑ์พลเมือง อุดหนุนราชการทหารสำเหร็จได้โดยเรียบร้อยและเร็วพลัน ตามบทบัญญัติในพแนกนี้

รายงานสำมโนครัวนั้นให้ส่งไปยังผู้บัญชาการมณฑลทหารบก และถ้ามณฑลใดไม่มีผู้บัญชาการมณฑลทหารบก ก็ให้ส่งตรงไปยังกระทรวงกระลาโหม ตามแบบซึ่งได้กำหนดไว้ในใบแนบติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๗ การที่ทรัพย์ของบุคคลผู้หนึ่งผู้ใด มิได้รวมอยู่ในบาญชีสำมโนครัวโดยความพลั้งพลาด หรือโดยเหตุอื่นนั้น ไม่เป็นเหตุให้ยกเว้นบุคคลผู้นั้นจากน่าที่จะต้องถูกเกณฑ์ เพื่ออุดหนุนราชการทหารในเมื่อมีการเกณฑ์เช่นนั้น

พแนก ๓

การเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหาร
ในเวลาสงครามและในเวลาที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา ๖๘ บทบัญญัติทั้งหลายในพแนกนี้ ให้นำมาใช้บังคับ

(๑) ในเวลาสงคราม

(๒) ในเวลาที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา ๖๙ ในการใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าในเวลาสงคราม หรือเวลาที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกนั้น เป็นคราวราชการฉุกเฉินเร่งร้อนเสมอ ไม่เลือกว่าพฤติการณ์ที่เป็นอยู่นั้นจะเป็นสถานใด

มาตรา ๗๐ รเบียบการเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหารตามความในพแนกนี้นั้น ท่านให้นับว่าถึงกำหนดเริ่มต้นใช้

(๑) ในเวลาสงคราม คือจำเดิมแต่วันที่ได้ประกาศกระแสร์พระบรมราชโองการให้เรียกระดมพลเป็นต้นไป และให้ใช้ทั่วพระราชอาณาจักร์

(๒) ในเวลาที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก คือจำเดิมแต่วันที่ได้ประกาศกระแสร์พระบรมราชโองการ ให้ใช้กฎอัยการศึกในส่วนใดส่วนหนึ่งแห่งพระราชอาณาจักร์เป็นต้นไป และให้ใช้ฉเพาะแต่ในส่วนนั้น

มาตรา ๗๑ บทบัญญัติทั้งหลายในพแนก ๑ และ ๒ นั้น ให้ใช้บังคับแก่การเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหารในเวลาสงคราม หรือเวลา

ที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกได้โดยอนุโลม เท่าที่ไม่มีบทบัญญัติเป็นพิเศษไว้ในพแนกนี้ หรือไม่ขัดกัน หรือเป็นปฏิปักษ์กับบทบัญญัติในพแนกนี้

มาตรา ๗๒ ตั้งแต่เวลาที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๗๐ นั้นเป็นต้นไป เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารผู้มีอำนาจมีอำนาจออกใบเรียกเกณฑ์โดยคำสั่งของเสนาบดีกระทรวงกระลาโหม และส่งตรงไปยังเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นได้

มาตรา ๗๓ เจ้าน่าที่ที่จะกล่าวต่อไปนี้ มีอำนาจจัดการเกณฑ์ได้ คือ

(๑) เจ้าน่าที่ที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๒) นายทหารผู้บังคับบัญชาการทหารตั้งแต่กองพันหนึ่งขึ้นไป เมื่อนำทหารเข้าสู่สงคราม หรือเมื่อบังคับบัญชาทหารอยู่ในที่ที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา ๗๔ สิ่งต่าง ๆ ที่จะกล่าวต่อไปนี้ อาจเกณฑ์มาใช้ราชการทหารได้ในเวลาสงครามและในเวลาที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก คือ

(๑) สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวไว้ในมาตรา ๘ สำหรับในเวลาปรกติ

(๒) อาวุธ, กระสุนดินปืนทุกชนิด ฯ ล ฯ

(๓) บรรดาเครื่องใช้, เครื่องมือ, เครื่องอุปกรณ์, เครื่องกล ฯลฯ ที่พึงต้องใช้สำหรับการสร้างหรือซ่อมแซมทางคมนาคมและยานพาหะนะทุกอย่าง และกล่าวโดยสาธารณนัยสำหรับทำการต่าง ๆ ที่พึงต้องทำ เพื่อกิจการของทหาร

(๔) คนงาน, คนนำทาง, คนเดินข่าวสาร ที่อาจเป็นประโยชน์แก่กิจการของกองทัพ

(๕) สิ่งทั้งปวงที่เป็นประโยชน์สำหรับใช้แต่งกายคน, ผูกเทียมม้าหรือสัตว์พาหะนะหรือสำหรับจัดที่พัก หรือโรงพยาบาล เช่น ยา ฯ ล ฯ

(๖) สิ่งอื่น ๆ ที่เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารเห็นว่าเป็นประโยชน์และต้องใช้

มาตรา ๗๕ การยกเว้นจากการเกณฑ์เพื่ออุดหนุนราชการทหาร ดังที่บัญญัติไว้ในพแนกก่อนนั้น ก็ให้คงใช้ แต่การจำกัดวันเกณฑ์ซึ่งได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ นั้น ท่านมิให้นำมาใช้สำหรับการเกณฑ์ในเวลาสงคราม หรือเวลาที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา ๗๖ เมื่อเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารเห็นว่าจะต้องเกณฑ์ม้า หรือสัตว์พาหะนะตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘ หมายเลข (๕) แล้ว เจ้าน่าที่อาจจัดซื้อหรือว่าเช่าก็ได้แล้วแต่จะเห็นควร

บทบัญญัติอันเดียวกันนี้ ท่านให้ใช้ตลอดถึงยานพาหะนะทุกชนิดดังที่ระบุไว้ในมาตรา ๘ หมายเลข (๖) ด้วย เว้นแต่รถที่เดินบนราง

ถ้าต้องจัดซื้อ เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นเป็นผู้กำหนดราคาตามราคาอันแท้จริงของสัตว์ หรือสิ่งของที่ซื้อกันในขณะนั้น โดยเอาราคาปานกลางของสัตว์หรือสิ่งของในท้องตลาดในท้องถิ่นนั้น มาพิจารณาประกอบความดำริ ส่วนวิธีการใช้เงินนั้นให้ดำเนินการโดยวิธีเดียวกับการใช้เงินทดแทนในการเช่า

มาตรา ๗๗ เมื่อสิ้นเวลาเกณฑ์พลเมืองอุดหนุนราชการทหารตามความในพแนกนี้แล้ว เจ้าของสัตว์หรือยานพาหะนะที่เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารได้ซื้อไปนั้น มีสิทธิที่จะเรียกร้องเอาสัตว์หรือยานพาหะนะนั้นคืนได้

ในการนี้ เจ้าของต้องส่งคืนเงินตามราคาที่ตนได้รับไว้นั้นเต็มจำนวน และสัตว์หรือยานพาหะนะนั้น ๆ อยู่ณที่ใด ก็ต้องไปรับถึงที่นั้นโดยตนเอง

มาตรา ๗๘ การนำส่งสินค้า หรือคนโดยสารโดยทางรถไฟ หรือเรือในเขตร์ที่กระทำสงคราม หรือในเขตร์ที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกนั้น หากต้องใช้รถไฟหรือเรือนั้นสำหรับราชการทหาร จะให้หยุดเสียทั้งหมดหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใดก็ได้ ในการเช่นว่านี้ ท่านว่าไม่ต้องเสียเงินทดแทนให้แก่บริษัทรถไฟ หรือเรือ เพื่อเหตุที่บังคับให้หยุดการนำส่งนั้นแต่อย่างหนึ่งอย่างใด เว้นไว้แต่การหยุดนำส่งนั้นเป็นการที่ช้านานเกินกว่า ๑๐ วัน ในระหว่างสงครามหรือในระหว่างกำหนดเวลาที่ใช้กฎอัยการศึก

มาตรา ๗๙ รถไฟหลวง, รถไฟราษฎร์ หรือสายเรือรับบรรทุกส่งที่อยู่ภายในเขตร์ หรือใกล้เขตร์ที่กระทำสงคราม หรือเขตร์ที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกนั้น ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารอันเกี่ยวด้วยการกัก หรือเปลี่ยนแปลงการเดินรถและเดินเรือตามความต้องการของฝ่ายทหาร

ไม่ว่าในเหตุการณ์อย่างใด และถึงแม้ว่าเจ้าน่าที่มิได้ออกหมายเกณฑ์ไปก็ดี จะต้องให้ความสดวกสำหรับการเดินทางของฝ่ายทหารก่อนการอื่น ๆ และไม่ต้องให้เงินทดแทนสำหรับการนี้

ถ้ามีการเพิกเฉยละเลยไม่ปฏิบัติตามความในมาตรานี้ เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจที่จะจัดการตามควร เพื่อให้การเดินทางเป็นไปตามที่เห็นเหมาะแก่ราชการ โดยรถไฟหรือสายเรือรับบรรทุกส่งนั้นต้องออกค่าใช้จ่ายเอง อนึ่งเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารจะถอนผู้อำนวยการรถไฟหรือผู้อำนวยการสายเรือออก

เสีย แล้วและจัดให้นายทหารผู้สามารถซึ่งเสนาบดีกระทรวงกระลาโหมได้แต่งตั้งขึ้นนั้นเข้าทำการแทนก็ได้

มาตรา ๘๐ เมื่อต้องการเกณฑ์คนงาน ให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นออกหมายเกณฑ์ไปยังบุคคลที่เหมาะแก่การงานนั้น เป็นหมายเรียกเฉพาะตัว หรือจะออกหมายเกณฑ์ไปยังพลเมืองทั้งหมดในหมู่บ้านหนึ่งก็ได้แล้วแต่จะเห็นควร

มาตรา ๘๑ ห้ามมิให้พลเรือนที่ถูกเกณฑ์ฉเพาะตัวนั้น จัดผู้อื่นมาทำการแทนตน

เมื่อจำเป็น ให้เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารจ่ายเครื่องมือและเครื่องใช้ให้แก่คนงาน

มาตรา ๘๒ ในเมื่อมีการจำเป็นเพื่อป้องกันชาติบ้านเมือง เสนาบดีกระทรวงกระลาโหมมีอำนาจที่จะสั่งให้โอนโดยพลัน ซึ่งอสังหริมทรัพย์หรือโรงเรือนอันพึงต้องใช้ในราชการทหาร หรือที่น่าจะใช้ในการสร้างทางรถไฟ, สพาน, ป้อม, ทำนบ หรือซ่อมแซมเรือ ฯ ล ฯ นั้น ให้แก่เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารได้

ให้เจ้าน่าที่ออกใบรับและจ่ายเงินตามราคาค่าอสังหริมทรัพย์ หรือโรงเรือนนั้น ๆ ให้ดุจเดียวกับการซื้อสิ่งอื่น ๆ ตามความในมาตรา ๗๖ นั้น

มาตรา ๘๓ โรงงานหัตถกรรมต่าง ๆ อาจถูกเกณฑ์สำหรับใช้ราชการทหารได้ และเพื่อให้ได้ผลตามที่เกณฑ์นั้นอาจจัดให้อยู่ในความอำนวยการของเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารได้

แต่อย่างไรก็ดี ห้ามมิให้ใช้โรงงานนั้นกระทำสิ่งอื่นนอกจากที่ได้เคยทำอยู่ เว้นไว้แต่จะได้รับคำสั่งเป็นพิเศษจากเสนาบดีกระทรวงกระลาโหม

มาตรา ๘๔ การคำนวณและการใช้เงินทดแทนหรือเงินค่าเสียหายนั้น ให้ใช้ข้อบังคับและวิธีการอย่างเดียวกันกับในเวลาปรกติ

เงินทดแทนสำหรับสิ่งที่เกณฑ์ได้ในเวลาสงคราม หรือในเวลาที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกตามความในมาตรา ๗๔ นั้น ก็ให้กำหนดตามอัตราธรรมดาที่เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นได้เคยใช้ในเวลาที่เกณฑ์สิ่งของ หรือเกณฑ์แรงงานในจังหวัดนั้น ตามพระราชบัญญัติลักษณเกณฑ์ข้างนั้นดุจกัน

มาตรา ๘๕ ถ้าพลเมืองบางคนไม่ยินยอมจะปฏิบัติการตามที่เกณฑ์ไป ทั้งได้แจ้งความตักเตือนให้ทราบหมายเกณฑ์แล้วก็ดี หรือถ้าเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นบางคนไม่ยินยอมปฏิบัติตามใบเรียกเกณฑ์ก็ดี เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจที่จะจัดการทุกอย่างตามความจำเป็น เพื่อให้การสำเร็จไปตามที่ได้เรียกเกณฑ์ แม้โดยใช้กำลังบังคับ

เพื่อให้ได้ผลดังว่านั้น ให้เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารมีสิทธิดังต่อไปนี้ คือ

(๑) เข้าและค้นไม่ว่าในที่ใด ๆ และในเวลาใด ๆ

(๒) เข้ายึดถือปกครองสิ่งทั้งปวงที่น่าจะต้องเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๖ เมื่อเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารได้เข้ายึดถือปกครองสถานที่หรือสัตว์ หรือสิ่งของที่ได้เรียกเกณฑ์โดยใช้กำลังบังคับตามความในพแนกนี้แล้ว ต้องออกใบรับให้แก่ผู้ถูกเกณฑ์ โดยวิธีเดียวกับที่ได้บัญญัติไว้สำหรับเมื่อผู้ถูกเกณฑ์ได้ยินยอมปฏิบัติการตามเกณฑ์แต่โดยดีนั้นทุกประการ

มาตรา ๘๗ ผู้ถูกเกณฑ์คนใดถูกเจ้าน่าที่ยึดเอาสัตว์หรือสิ่งของของตนโดยใช้กำลังบังคับ ผู้นั้นมีสิทธิที่จะได้รับเงินทดแทนเหมือนหนึ่งว่าได้จัดหาสิ่งนั้น ๆ ส่งให้ตามหมายเกณฑ์

มาตรา ๙๘ การฟ้องคดีเรียกเงินทดแทนหรือเงินค่าเสียหายต่อศาลแพ่งที่มีอำนาจดังบัญญัติไว้ในพแนกก่อนนั้น ไม่สิ้นไปโดยอายุความจนกว่าเวลาปีหนึ่งจะได้ล่วงพ้นไป นับแต่วันที่ได้กำหนดจำนวนเงินทดแทนให้แก่ผู้ถูกเกณฑ์เป็นชั้นที่สุดนั้น

กำหนดเวลาที่ผ่อนให้เช่นนี้ ให้ใช้เป็นอายุความสำหรับการฟ้องคดีเรียกค่าขายสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารได้จัดซื้อตามความในพแนก ๓ นี้ด้วย

พแนก ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๙ ผู้ใดเป็นเจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร และ

(ก) ใช้สิทธิแห่งการเกณฑ์โดยมิได้รับอำนาจให้ทำได้ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ

(ข) ใช้สิทธิแห่งการเกณฑ์โดยไม่มีเหตุผลอันเพียงพอ กล่าวคือ จงใจเกณฑ์คน สัตว์ หรือสิ่งของที่ไม่มีความต้องการสำหรับราชการโดยแท้จริง หรือเกณฑ์คน สัตว์ หรือสิ่งของซึ่งเกณฑ์ไม่ได้ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ

(ค) กดขี่หรือข่มเหงเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่น หรือพลเรือนคนใดในการเกณฑ์นั้น

ท่านให้ลงโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท หรือทั้ง ๒ สถานด้วยกัน

มาตรา ๙๐ ผู้ใดเป็นเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่น และในขณะทำการตามน่าที่ ได้รับคำขอร้องของเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารเพื่อให้จัดการเกณฑ์โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว และขัดขืนหรือจงใจละเลยไม่ออกหมายเกณฑ์ให้ หรือจงใจขัดขวางเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารในเวลาปฏิบัติการตามน่าที่โดยประการอื่นใดไซร้ ให้ลงโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือนหรือปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท หรือทั้ง ๒ สถานด้วยกัน

อนึ่งท่านบัญญัติว่า หากได้กระทำความผิดที่ได้กล่าวมาข้างบนนี้ในเวลาสงคราม หรือในเวลาและในเขตร์ที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกไซร้ ให้ลงโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้ง ๒ สถานด้วยกัน

มาตรา ๙๑ พลเรือนคนใดได้ถูกเรียกร้องให้ปฏิบัติตามการเกณฑ์โดยชอบด้วยกฎหมาย แล้วและขัดขืนหรือจงใจละเลยไม่ปฏิบัติตามการเกณฑ์นั้น หรือจงใจขัดขวางเจ้าน่าที่ในเมื่อปฏิบัติการตามน่าที่โดยพระราชบัญญัตินี้ หรือให้ถ้อยคำซึ่งตนรู้ว่าเป็นเท็จในข้อสำคัญใด ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการเกณฑ์ไซร้ ท่านให้ลงโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือนหรือปรับไม่เกิน ๑๐๐ บาท หรือทั้ง ๒ สถานด้วยกัน

อนึ่งท่านบัญญัติว่า หากได้กระทำความผิดกล่าวข้างบนนี้ในเวลาสงคราม หรือในเวลาและในเขตร์ที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกไซร้ ให้ลงโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท หรือทั้ง ๒ สถานด้วยกัน

มาตรา ๙๒ พลเรือนคนใดถูกเกณฑ์โดยชอบด้วยกฎหมาย ให้กระทำการอันใดด้วยกำลังตนเอง ตามความในมาตรา ๘ หมายเลข (๗) หรือ (๘) หรือมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๗๔ หมายเลข (๔) และละทิ้งน่าที่ของตน หรือจัดหาผู้อื่นมาแทนตนโดยมิได้รับอนุญาตไซร้ ท่านว่าอยู่ในความรับผิดชอบที่จะต้องโทษตามอัตราที่บัญญัติไว้ในมาตราก่อน

พแนก ๕

บทปกิรณะกะ

มาตรา ๙๓ ให้เสนาบดีกระทรวงกระลาโหม เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย และเสนาบดีกระทรวงนครบาล เป็นเจ้าหน้าที่จัดการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อที่จะให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เสนาบดีทั้ง ๓ นั้น ออกกฎเสนาบดีประกอบได้ และเมื่อกฎเสนาบดีนั้น ๆ ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งแห่งพระราชบัญญัตินี้

ประกาศมาณวันที่ ๒๗ ตุลาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาลปัตยบันนี้

ตัวอย่างที่ ๑

ที่.....

(ตามความในมาตรา ๒๔)

ใบเรียกเกณฑ์ยานพาหะนะและสัตว์พาหะนะ

ถึง.....(เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน)

ให้จัดการเกณฑ์ยานและสัตว์พาหะนะ มาให้แก่กรมกองทหารดังต่อไปนี้

๑	๒	๓	๔		๕		๖
ชนิดของยานพาหะนะและสัตว์พาหะนะ	จำนวน	จำนวนวันที่จะใช้	ค่าเช่าและราคาที่เจ้าน่าที่ฝ่ายปกครองกำหนด		ค่าสึกหรอที่เจ้าของควรจะได้รับ		หมายเหตุ
			บ.	ส.ต.	บ.	ส.ต.	

ยานและสัตว์พาหะนะที่กล่าวมานี้ต้องไปรวมณตำบล.....

.....เวลา.....ของวันที่.....

พ.ศ.....

(ลงนาม).....

(ตำแหน่ง).....

เจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร

ตำบล.....

วันที่.....พ.ศ. ๒๔.....

คำบรรยาย

๑) ใบเรียกเกณฑ์นี้ ให้ผู้ออกนามในมาตรา ๒๑,๒๒ และ ๗๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เป็นผู้จัดการส่งล่วงน่าไปให้แก่เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นผ่ายพลเรือนก่อนวันที่กำหนด เพื่อให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นผ่ายพลเรือนมีเวลาเตรียมตัว

๒) เมื่อเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นผ่ายพลเรือนได้รับใบเรียกเกณฑ์นี้แล้ว ให้รับออกหมายเกณฑ์ตามตัวอย่างที่ ๒ แล้วจึงส่งไปยังลูกบ้านซึ่งจะต้องเกณฑ์ให้ทราบล่วงน่าก่อน เพื่อจะได้มีเวลาเตรียมตัวและจัดการตามหมายนี้

๓) ในตารางช่องที่ ๔ นั้น เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นผ่ายพลเรือนเป็นผู้กรอกราคาค่าเช่ายานและสัตว์พาหะนะลงไป และในใต้ช่องนี้ลงนามของตนไว้ด้วยแล้วจึงทำอย่างใบเรียกเกณฑ์ที่ ๑ นี้ส่งกลับมายังผู้ออกใบเรียกเกณฑ์อีก ๑ ฉบับ เพื่อให้เจ้าน่าที่ผ่ายทหารจะได้มาวินิจฉัยราคาสำหรับการสั่งจ่ายต่อไป

๔) การเขียนตรอกในตารางช่องที่ ๑ ว่าด้วยยานและสัตว์พาหะนะนั้น ต้องบ่งชนิดให้ชัดเจน เช่นเกวียนระแทะมีสัตว์พาหะนะเทียมลากเครื่องพร้อมและคนขับด้วย หรือเรือมีแจวเครื่องพร้อมและคนแจวเรือด้วย ถ้าแม้ต้องการเกณฑ์ฉเพาะส่วนใดส่วนหนึ่ง ก็ให้บ่งถึงชนิดแต่ส่วนนั้น

๕) ถ้าได้มีการมอบอำนาจการเกณฑ์ให้แก่ผู้ใด ผู้รับมอบอำนาจต้องแถลงการณ์เพิ่มลงไว้เหนือบรรทัด ลงนาม และในบรรทัดตำแหน่ง ตามความในมาตรา ๒๒ ทุกครั้งและทุกฉบับไป

ตัวอย่างที่ ๒

ที่ .....

(ตามความในมาตรา ๒๙ และ ๔๖)

หมายเกณฑ์ยานและสัตว์พาหะนะ

ถึง (ลูกบ้านหรือบริษัท) .....

อยู่ที่ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

ให้ท่านจัดยานและสัตว์พาหะนะ ดังแจ้งในตารางนี้

ส่งมายังตำบล .....

ในวันที่ ..... พ.ศ. ..... เวลา ..... นาฬิกา

ชนิดของยานพาหะนะ	จำนวน	หมายเหตุ

ตำบล .....

วันที่ ..... พ.ศ. ๒๔.....

(ลงนาม) .....

(ตำแหน่ง) .....

เจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน

ได้รับยานและสัตว์พาหะนะถูกต้องตามหมายนี้แล้ว

(ลงนาม) .....

(ตำแหน่ง) .....

เจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน

วันที่ ..... พ.ศ. ๒๔.....

คำบรรยาย

๑) หมายเกณฑ์นี้ เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนเป็นผู้ส่งไปยังลูกบ้านหรือผู้จัดการของบริษัทซึ่งต้องเกณฑ์ยานและสัตว์พาหะนะนั้น

๒) เมื่อเวลานำยานและสัตว์พาหะนะมาส่งนั้น ผู้ส่งจะต้องนำหมายนี้มาด้วย เพื่อให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนซึ่งคอยรับอยู่นั้นจะได้ลงนามรับไว้ในหมายนี้ แล้วผู้ต้องเกณฑ์ถือหมายนี้ไว้เป็นใบรับด้วย

ตัวอย่างที่ ๓

ที่ .....

(ตามความในมาตรา ๒๔)

ใบเรียกเกณฑ์คนหาบหามและคนงานต่าง ๆ

ถึง .....(เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน)

ให้จัดการเกณฑ์คนหาบหามและคนงานต่าง ๆ ให้แก่กรมกองทหารดังต่อไปนี้

เกณฑ์สำหรับใช้ในการ	จำนวนคนที่ต้องเกณฑ์	จำนวนวันที่ต้องเกณฑ์	ตั้งแต่วันที่	ถึงวันที่	ค่าแรงที่เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนกำหนดสำหรับ ๑ คนต่อวัน ๑		ค่าแรงที่ควรจะได้รับสำหรับ ๑ คน ต่อวัน ๑		หมายเหตุ
					บ.	ส.ต.	บ.	ส.ต.	

จำนวนคนที่เกณฑ์นี้ต้องไปรวมพร้อมกันยังตำบล.....

เวลา .....นาฬิกา ของวันที่ .....พ.ศ. ๒๕.....

(ลงนาม).....

(ตำแหน่ง).....

เจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร

ตำบล .....

วันที่ .....พ.ศ. ๒๕.....

คำบรรยาย

๑) ใบเรียกเกณฑ์นี้ ผู้ออกนามในมาตรา ๒๑,๒๒ และ ๗๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เป็นผู้จัดการส่งล่วงน่าไปให้แก่เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนก่อนวันที่ได้กำหนด เพื่อให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนมีเวลาเตรียมตัว

๒) เมื่อเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนได้รับใบเรียกเกณฑ์นี้แล้ว ก็จะได้ทำบาญชีเรียกลูกบ้านในท้องถิ่นของตนเข้ามารับราชการตามหลักฐานในบาญชีสำมโนครัว ส่วนที่จะบ่งตัวให้ลูกบ้านคนใดเข้ามารับราชการนั้น เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนจะออกหมายเรียกเฉพาะตัวหรือออกหมายเรียกรวมเป็นหมู่บ้านอย่างไรแล้วแต่ความสดวก

๓) เมื่อเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนได้เกณฑ์ลูกบ้านมาเรียบร้อยแล้ว ก็ให้ตรอกราคาค่าแรงลงในช่องที่ ๗ ของตาตรางนี้ แล้วส่งใบเรียกเกณฑ์นี้กลับไปยังเจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร เพื่อจะได้วินิจฉัยสำหรับการสั่งจ่ายต่อไป

๔) ถ้าได้มีการมอบอำนาจการเกณฑ์ให้แก่ผู้ใด ผู้รับมอบอำนาจต้องแถลงการณ์เพิ่มลงไว้เหนือบรรทัด ลงนาม และในบรรทัดตำแหน่ง ตามความในมาตรา ๒๒ ทุกครั้งและทุกฉบับไป

ตัวอย่างที่ ๔

(ตามความในมาตรา ๒๔)

ที่.....

ใบเรียกเกณฑ์สเบียงคนและสเบียงสัตว์

ถึง ..... (เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน)

ให้จัดการเกณฑ์สเบียงคนและสเบียงสัตว์ มาให้กรมกองทหารดังต่อไปนี้

ชนิดของ, สเบียงคน และสเบียงสัตว์	จำนวน (ใช้มาตราตามพระราชบัญญัติ)	ราคาค่าสเบียง				หมายเหตุ
		ที่เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนกำหนด		ที่เจ้าของควรจะได้รับ		
		บ.	ส.ต.	บ.	ส.ต.	

สิ่งของที่กล่าวนี้ต้องรวมมาส่งยังตำบล .....

เวลา .....นาฬิกา ของวันที่..... พ.ศ. ๒๕.....

(ลงนาม) .....

(ตำแหน่ง) .....

เจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร

ตำบล .....

วันที่ ..... พ.ศ. ๒๕ .....

คำบรรยาย

๑) ใบเรียกเกณฑ์นี้ ผู้ออกนามในมาตรา ๒๑,๒๒ และ ๗๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เป็นผู้จัดการส่งล่วงน่าไปให้แก่เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนก่อนวันที่ได้กำหนด เพื่อให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนมีเวลาเตรียมตัว

๒) เมื่อเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนได้รับใบเรียกเกณฑ์นี้แล้ว ให้รีบออกหมายเกณฑ์ตามตัวอย่างที่ ๕ แล้วจึงส่งไปยังลูกบ้านซึ่งจะต้องเกณฑ์ให้ทราบล่วงน่าก่อน เพื่อจะได้มีเวลาเตรียมตัวและจัดการตามหมายนั้น

๓) เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน เป็นผู้ตรอกราคาค่าสิ่งของที่เกณฑ์ลงในช่องที่ ๓ ของตารางนี้ แล้วส่งใบเรียกเกณฑ์นี้กลับมายังเจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร เพื่อเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารจะได้วินิจฉัยสำหรับการสั่งจ่ายต่อไป

๔) ถ้าได้มีการมอบอำนาจการเกณฑ์ให้แก่ผู้ใด ผู้รับมอบอำนาจต้องแถลงการณ์เพิ่มลงไว้เหนือบรรทัด ลงนาม และในบรรทัดตำแหน่ง ตามความในมาตรา ๒๒ ทุกครั้งและทุกฉบับไป

ตัวอย่างที่ ๕

ที่ .....

(ตามความในมาตรา ๒๙ และ ๔๖)

หมายเกณฑ์สัมภาระคนและสัมภาระสัตว์

ถึง (ลูกบ้านหรือบริษัท) .....

อยู่ที่ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

ข้าพเจ้าขอให้ท่านจัดสัมภาระดังแจ้งอยู่ในตารางนี้ส่งมายัง

ตำบล .....

ในวันที่ ..... พ.ศ. ๒๔ ..... เวลา ..... นาฬิกา

ชนิดของ, สัมภาระคน และสัมภาระสัตว์	จำนวน (ใช้มาตราตามพระราชบัญญัติ)	ราคาค่าสัมภาระ				หมายเหตุ
		ที่เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนกำหนด		ที่เจ้าของควรจะได้รับ		
		บ.	ส.ต.	บ.	ส.ต.	

ตำบล .....

วันที่ ..... พ.ศ. ๒๔ .....

(ลงนาม) .....

(ตำแหน่ง) .....

เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน

ได้รับสัมภาระ ฯ ล ฯ ถูกต้องตามหมายนี้แล้ว

(ลงนามผู้รับ) .....

(ตำแหน่ง) .....

เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน

วันที่ ..... พ.ศ. ๒๔ .....

คำบรรยาย

๑) หมายเกณฑ์นี้ เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนเป็นผู้ส่งไปยังลูกบ้านหรือผู้จัดการของบริษัทซึ่งจะต้องถูกเกณฑ์สเบ็ยง ฯ ๓ ฯ

๒) เมื่อเวลานำส์เบ็ยง ฯ ๓ ฯ มาส่งนั้น ผู้ส่งจะต้องนำหมายนี้มาด้วย เพื่อให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนซึ่งคอยรับอยู่นั้นจะได้ลงนามในหมายนี้ แล้วผู้ต้องเกณฑ์ถือหมายเกณฑ์นี้ไว้เป็นใบรับด้วย

354.5930122 หนังสือหายาก
ค 114 พ น.34 บ.31819

ตัวอย่างที่ ๖

ที่ ..... (ตามความในมาตรา ๒๕)

ใบเรียกเกณฑ์ที่พักอาศรัย

ถึง ..... (เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน)

ให้จัดที่พักแรมให้แก่กรมกองทหาร สำหรับ .....

๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗		๘		หมายเหตุ
						ราคาค่าเช่าคิดเป็นเงิน				
ยศ	จำนวนนายและพลทหารซึ่งจะพัก	จำนวนสัตว์พาหะนะที่พักแรม	ตั้งแต่วันที่ (คือวันที่มาถึง)	ถึงวันที่ (คือวันที่ออกเดิน)	รวมจำนวนวันที่พัก	ค่าเช่าที่พักที่ผู้ปกครองท้องถิ่นกำหนดรวมทั้งค่าอาหารประจำวันด้วย		ค่าเช่าที่พักที่เจ้าของควรจะได้รับ		
						บ.	ส.ต.	บ.	ส.ต.	

ตำบล .....

วันที่ ..... พ.ศ. ๒๔ .....

(ลงนาม) .....

(ตำแหน่ง) .....

เจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร

คำบรรยาย

๑) ใบเรียกเกณฑ์นี้ ให้ผู้ซึ่งออกนามในมาตรา ๒๑, ๒๒ และ ๗๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ กำหนดว่าจะให้กรมกองทหารใดไปพักอยู่ในบ้านใด เป็นผู้จัดการส่งล่วงน่าไปให้แก่เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนก่อนเวลาซึ่งกรมกองทหารจะมาถึง เพื่อให้เจ้าน่าที่ซึ่งกล่าวนามนี้มีเวลาเตรียมตัว

๒) เมื่อเจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนได้รับใบเรียกเกณฑ์นี้แล้ว ให้รีบจัดหาที่พักให้พร้อมเสร็จตามที่ได้กำหนดไว้นี้ คือต้องให้ตรวจดูด้วยว่าบ้านไหนจะมีที่พักได้ ทหารชั้นไหน (นายพล, นายพัน, นายร้อย หรือนายสิบพลทหาร) และเหล่าใด (เกี่ยวกับผู้ซึ่งมีสัตว์พาหะนะ) เมื่อตกลงว่าจะให้ใครพักที่ไหนแล้ว ให้เขียนตรอกลงในหมายเกณฑ์ที่พักอาศัยตัวอย่างที่ ๗ ส่งไปให้เจ้าของบ้าน และต้องบอกล่วงน่าให้เจ้าของบ้านทราบด้วย เพื่อจะได้มีเวลาเตรียมตัว

๓) เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน เป็นผู้ตรอกราคาค่าเช่าลงในช่อง ๗ ของตารางนี้ คือคำนวณค่าเช่าต่าง ๆ ทั้งหมดตรอกลงให้ตรงกับจำนวนที่คนและสัตว์พัก และลงนามของตนลงในใต้ช่องนั้นด้วย แล้วจึงส่งใบเรียกเกณฑ์นี้กลับมายังผู้ออกหมาย เพื่อเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารจะได้วินิจฉัยราคาสำหรับการสั่งจ่ายต่อไป

๔) จำนวนม้าที่จะไปพักบ้านใครนั้น หมายถึงคนเลี้ยงม้าด้วย

๕) ถ้าได้มีการมอบอำนาจการเกณฑ์ให้แก่ผู้ใด ผู้รับมอบอำนาจต้องแถลงการณ์เพิ่มลงไว้เหนือบรรทัด ลงนาม และในบรรทัดตำแหน่ง ตามความในมาตรา ๒๒ ทุกครั้งและทุกฉบับไป

ตัวอย่างที่ ๗

(ตามความในมาตรา ๓๐)

ที่ .....

หมายเกณฑ์ที่พักอาศัย

ให้ (ลูกบ้าน) ..... อยู่ตำบล .....

อำเภอ ..... จังหวัด .....

จัดที่พักแรมในเรือนสำหรับนายพล ..... คน, นายพัน ..... คน

นายร้อย ..... คน

จัดที่พักแรมในบ้านสำหรับนายสิบ ..... คน, พลทหาร ..... คน

กับสัตว์พาหะนะ ..... (บอกชนิดและจำนวน) .....

ตั้งแต่วันที่ ..... พ.ศ. ..... (ประมาณ

เวลา ..... นาฬิกาจะไปถึงที่พัก) ถึงวันที่ .....

พ.ศ. ๒๕ .....

ตำบล .....

วันที่ ..... พ.ศ. ๒๕ .....

(ลงนาม) .....

(ตำแหน่ง) .....

เจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน

คำบรรยาย

๑) หมายเกณฑ์นี้ เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนเป็นผู้ส่งไปยังเจ้าของบ้านที่ทหารจะไปพักอาศัย

๒) ทหารมียศชั้นใด ให้ตรอกลงในช่องฉเพาะยศชั้นนั้น ตามประเภทของการพักชนิดใด คือพักแรมในเรือนหรือพักแรมในบ้าน นอกนั้นต้องขีดฆ่าเสีย

ตัวอย่างที่ ๙

ที่.....

(ตามความในมาตรา ๓๐)

หมายเกณฑ์ที่พักอาศัย

ให้ ..... (ถูกบ้าน) .....

ถนน ..... หมู่บ้านที่ ..... ตำบล.....

จัดที่พักแรมตั้งแต่วันที่ ..... ถึงวันที่ .....

พ.ศ. ๒๔..... สำหรับ

นายทหารสัญญาบัตร (ยศและนาม) .....

ทหารคนใช้นายทหาร (ยศและนาม) .....

นายสิบ (ยศและนาม) .....

พลทหาร (บอกจำนวน) .....

สัตว์พาหะนะ (บอกชนิดและจำนวน) .....

ให้เลี้ยงอาหารเช้า ..... มื้อ อาหารเย็น ..... มื้อ

ให้เลี้ยงอาหารสัตว์เช้า ..... มื้อ อาหารเย็น ..... มื้อ

ตำบล .....

วันที่ ..... พ.ศ. ๒๔.....

(ลงนาม) .....

(ตำแหน่ง) .....

เจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน

นามผู้ถือหมายเกณฑ์ .....

เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร

คำบรรยาย

๑) หมายเกณฑ์นี้ ผู้ที่จะไปพักอาศัยนำไปให้เจ้าของบ้านซึ่งตนจะต้องไปอยู่นั้น

๒) หมายเกณฑ์นี้ เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนเป็นผู้เขียน คือเขียนพร้อมกันกับหมายเกณฑ์ตัวอย่างที่ ๗ แต่ตัวอย่างที่ ๗ นั้นส่งไปยังเจ้าของบ้านที่ทหารจะไปพัก ตัวอย่างที่ ๘ นี้มอบให้แก่ผู้ที่จะไปพักหรือเจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร (คือผู้ซึ่งมีน่าที่จัดที่พัก) ถ้าผู้ที่จะไปอาศัยพักนั้นหลายคน ให้ผู้ที่มีอาวุโสลงนามในหมายนี้ เพื่อแสดงให้เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนทราบว่า จำนวนถูกต้องและได้ไปอยู่จริง ๆ

๓) เจ้าของบ้านมีน่าที่จักต้องให้

ก. อาหารประจำวันแก่นายทหารสัญญาบัตรอย่างเดียวกับที่ตนบริโภคอยู่

ข. อาหารเช้าและเย็นให้เพียงพอแก่นายทหารชั้นประทวน และพลทหาร

ค. อาหารแก่สัตว์ทุกเวลาเช้าเย็น

๔) การรับเงินค่าทดแทนนั้น ให้เจ้าของบ้านไปรับต่อเจ้าน่าที่ฝ่ายปกครองท้องถิ่น เวลาที่จะไปเบิกเงินค่าทดแทนนี้ให้นำหมายตัวอย่างที่ ๘ นี้ไปยื่นให้แก่เจ้าน่าที่ฝ่ายปกครองท้องถิ่นด้วย เพื่อแสดงหลักฐานที่ตนได้จัดการไปแล้ว

๕) เจ้าของบ้านควรคิดหาความสุขให้แก่ทหาร ผู้ซึ่งทำการฉลองพระเดชพระคุณพระมหากระษัตริย์, ชาติ โดยความยากลำบาก แม้ที่สุดจนชีวิตก็ต้องสละ

๖) บรรดาผู้ซึ่งพักอาศัยอยู่ในบ้าน จักต้องรักษายุทธวินัยและประพฤติตนเช่นเดียวกันกับเวลาอยู่ในกองทหาร และต้องระวังอย่าให้เจ้าของบ้านได้รับความเดือดร้อนเป็นอันขาด

ตัวอย่างที่ ๙

(ตามความในมาตรา ๕๗)

ที่.....

สำหรับ

นาย.....

.....

จำนวนเงิน.....บาท

.....สตางค์

(ลงลายมือประจำต่อหน้าของผู้รับใบสำคัญนี้)

เล่มที่ ..... **ใบสำคัญแทนเงิน**

ลำดับที่.....

เจ้าน่าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือน ได้ออกใบสำคัญแทนเงินให้แก่.....

อำเภอ..... ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติการตามหมายเกณฑ์ที่ ..... เป็นการถูกต้องเรียบร้อยแล้ว สมควรจะได้รับพระราชทานเงินทดแทน..... บาท..... สตางค์ (ลงจำนวนเงินเป็นตัวอักษรประกอบด้วย) เจ้าน่าที่จะจ่ายให้แก่ผู้ที่ต้องเกณฑ์ ตามคราวที่จะได้ประกาศให้มารับเงินค่าทดแทนนี้

ตำบล .....

วันที่..... พ. ศ.....

(ลงนาม).....

(ตำแหน่ง) นายอำเภอ.....

ได้รับเงินถูกต้องตามใบสำคัญแทนเงินนี้แล้ว

(ลงนาม).....

ตำบลบ้าน.....

หอสมุดแห่งชาติ นครราชสีมา

๑) เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับป้องกันการทุจริตนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นฝ่ายพลเรือนจะออกใบสำคัญแทนเงินให้แก่ผู้ที่ควรจะได้รับ จะต้องประทับตราประจำต่ออย่างหนึ่ง กับอีกอย่างหนึ่งผู้ที่จะรับใบสำคัญแทนเงินนั้นจะต้องลงลายมือประจำต่ออีกด้วย

๒) การจ่ายเงินให้ตามใบสำคัญแทนเงินนั้น จะจ่ายให้ณเพาะตัวผู้ที่ลงลายมือประจำต่อเท่านั้น เว้นไว้แต่มีเหตุเจ็บไข้ที่ตัวจะมารับเงินเองไม่ได้ก็อนุญาตให้มอบฉันทะให้แก่ผู้ใดผู้หนึ่งซึ่งเป็นหลักฐานแก่เจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงินจะเชื่อถือได้

๓) ผู้ที่ได้รับเงินไปตามใบสำคัญนี้แล้ว จะต้องลงนามหรือลายมือรับเงินไว้เป็นหลักฐาน สำหรับการตรวจสอบต่อไปตามระเบียบทางราชการ

บาญชีสำมโนครัวสัตว์, สมบัติของอาคาร, สัการวัสดะยานพาหนะ ใน

ส่วนเมื่อวันที่ เดือน พระพุทธศักราช ๒๕ ครั้งนี้จำนวนรายเอียดแจ้งก่อไปนี้ คือ:—

ตัวอย่างที่ ๑๑
(ตามความในหมายเหตุ ๑๑)

| จำนวน | ๑๑ ปีขึ้นไป | | | | | | | ต่ำกว่า ๑๑ ปี | | มีแม่พันธุ์ประจำฝูง | ตำรวจหาระ | | | | | | |

[1]* พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก
พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

พระราชปรารภ มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาวชิราวุธพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า กฎอัยการศึก ซึ่งได้ตราเป็นพระราชบัญญัติไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖) นั้น อำนาจเจ้าพนักงานฝ่ายทหารที่จะกระทำการใด ๆ ยังหาตรงกับรเบียบพิไชยสงคราม อันจะได้รักษาความเรียบร้อยปราศจากไภย ซึ่งจะมีมาจากภายนอกหรือเกิดขึ้นภายในได้โดยสดวกไม่ บัดนี้สมควรแก้ไขกฎอัยการศึกแลเปลี่ยนแปลงให้เหมาะกับกาลสมัย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ [2]* ยกเลิกกฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖) นั้นเสีย แลให้ใช้กฎอัยการศึกซึ่งได้ตราเป็นพระราชบัญญัติขึ้นใหม่ดังต่อไปนี้

---

[1]* พระราชบัญญัติกฎอัยการศึกนี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๑ น่า ๓๘๘ (พแนกกฤษฎีกา) ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๗

[2]* กฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖) ที่ยกเลิกนั้น ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๔ แผ่นที่ ๓๙ น่า ๑๐๒๙ ประจำวันที่ ๒๙ ธันวาคม ร.ศ. ๑๒๖ และกฎหมายรัชกาลที่ ๕ ปี ร.ศ. ๑๒๖ (โรงพิมพ์บำรุงนุกูลกิจ) น่า ๑๒๙

นามพระราชบัญญัติ — มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่า "กฎอัยการศึก พ. ศ. ๒๔๕๗"

ใช้พระราชบัญญัติที่ใดเมื่อใดต้องประกาศ — มาตรา ๒ เมื่อเวลามีเหตุอันจำเป็น เพื่อจะได้รักษาความเรียบร้อยปราศจากไภย ซึ่งจะมีมาจากภายนอกหรือภายในพระราชอาณาจักรนั้นแล้ว จะได้มีประกาศพระบรมราชโองการ ให้ใช้กฎอัยการศึกในส่วนหนึ่งส่วนใด ของพระราชอาณาจักร์ หรือตลอดทั่วทั้งพระราชอาณาจักร์ แลถ้าได้ประกาศใช้เมื่อใดหรือณที่ใดแล้ว บรรดาข้อความในพระราชบัญญัติหรือบทกฎหมายใด ๆ ซึ่งขัดกันความในพระราชบัญญัตินี้ ต้องยกเลิกทั้งสิ้น

ลักษณประกาศ — มาตรา ๓ ถ้าไม่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วพระราชอาณาจักร์ ในประกาศนั้นจะได้สแดงให้ปรากฏว่า มณฑลใด ตำบลใด หรือเขตร์ใด ใช้กฎอัยการศึก

ผู้มีอำนาจใช้กฎอัยการศึก — มาตรา ๔ เมื่อมีสงครามหรือจลาจลขึ้นณแห่งใด ให้ผู้บังคับบัญชาทหารณที่นั้น ซึ่งมีกำลังอยู่ใต้บังคับไม่น้อยกว่าหนึ่งกองพัน หรือเป็นผู้บังคับบัญชาในป้อมหรือที่มั่นอย่างใด ๆ ของทหาร มีอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึก ณเพาะในเขตร์อำนาจ

น่าที่ของกองทหารนั้นได้ แต่จะต้องรีบรายงานให้รัฐบาลทราบโดยเร็วที่สุด

เมื่อเลิกต้องประกาศ

มาตรา ๕ การที่จะเลิกใช้กฎอัยการศึกแห่งใดนั้น จะเป็นไปได้ต่อมีประกาศกระแสพระบรมราชโองการเสมอ

อำนาจทหารเมื่อประกาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา ๖ ในเขตร์ที่ใช้กฎอัยการศึกนั้น เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจเหนือเจ้าน่าที่ฝ่ายพลเรือนทุกตำแหน่งไม่ว่าในกระทรวงทบวงการอันใด กับในการระงับปราบปรามหรือรักษาความสงบเรียบร้อย เจ้าน่าที่ฝ่ายพลเรือนต้องช่วยเหลือเกื้อหนุนราชการทหารทุกสิ่งทุกอย่าง ตามความต้องการของเจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร

อำนาจศาลทหารแลอำนาจศาลพลเรือนเมื่อประกาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา ๗ พลเมืองซึ่งได้กระทำความผิดในคดีอาญาในเขตร์แขวงที่ใช้กฎอัยการศึกนั้น ไม่ว่าจะเป็นคดีอาญาอย่างใด ต้องพิจารณาพิพากษาในศาลทหารทั้งสิ้น แลให้เป็นไปตามพระธรรมนูญศาลทหารทุกประการ

แต่ศาลพลเรือนคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาความอาญาที่ตกค้างอยู่ก่อนใช้กฎอัยการศึก แลศาลทหารมีอำนาจที่จะพิจารณาพิพากษาความอาญาที่ตกค้างอยู่ เมื่อเลิกใช้กฎอัยการศึก

เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจ

มาตรา ๘ เมื่อประกาศใช้กฎอัยการศึก ในตำบลใด เมืองใด, มณฑลใด เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจเต็มที่จะตรวจค้น ที่จะเกณฑ์, ที่จะห้าม, ที่จะยึด, ที่จะเข้าอาไศรย, ที่จะทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ แลที่จะขับไล่

การตรวจค้น

มาตรา ๙ การตรวจค้นนั้น ให้มีอำนาจที่จะตรวจค้นดังต่อไปนี้

๑) ที่จะตรวจค้นบรรดาสิ่งซึ่งจะเกณฑ์หรือต้องห้าม หรือต้องยึด หรือต้องเข้าอาไศรย ไม่ว่าในที่ใด ๆ หรือเวลาใด ๆ ได้ทั้งสิ้น

๒) ที่จะตรวจจดหมายหรือโทรเลขที่จะมีไปมาถึงกันในเขตร์แขวงที่ใช้กฎอัยการศึกนั้นได้ก่อน

การเกณฑ์

มาตรา ๑๐ การเกณฑ์นั้น ให้มีอำนาจที่จะเกณฑ์ได้ดังนี้

๑) ที่จะเกณฑ์ให้พลเมืองให้ช่วยกำลังทหารในกิจการ ซึ่งเนื่องในการป้องกันพระราชอาณาจักร์หรือช่วยเหลือเกื้อหนุนราชการทหารทุกอย่างทุกประการ

๒) ที่จะเกณฑ์ยวดยาน, สัตว์พาหะนะ, สเบียงอาหาร, เครื่องสาตราวุธ แลเครื่องมือเครื่องใช้

ต่าง ๆ จากบุคคลหรือบริษัทใด ๆ ซึ่งราชการทหาร
จะต้องใช้เป็นกำลังในเวลานั้นทุกอย่าง

การห้าม มาตรา ๑๑ การห้านนั้น ให้มีอำนาจที่จะห้าม
ได้ดังนี้

๑) ที่จะห้ามมิให้มีการมั่วสุมประชุมกัน

๒) ที่จะห้ามบรรดาการออกหนังสือเป็นข่าว
คราว ซึ่งราชการทหารเห็นว่าไม่เป็นการสมควรใน
สมัยนั้น คือห้ามมิให้มีการออกหนังสือเป็นข่าวคราว
ไม่ว่าอย่างใด ก่อนที่เจ้าน่าที่จะได้ตรวจและอนุญาต
แล้วว่าให้ออกได้

๓) ที่จะห้ามมิให้พลเมืองสัญจรไปมาใน
ทางหลวง ซึ่งเจ้าน่าที่เห็นว่าเป็นการจำเป็นในแห่ง
ใดแห่งหนึ่งหรือหลายแห่ง

๔) ที่จะห้ามมิให้พลเมืองใช้สาตราวุธบาง
อย่าง ซึ่งราชการทหารเห็นเป็นการขัดกับการรักษา
ความสงบเรียบร้อย ในเขตร์แขวงนั้น ๆ

การยึด มาตรา ๑๒ บรรดาสิ่งซึ่งกล่าวไว้ในมาตรา ๙
มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ นั้น ถ้าเจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร
เห็นเป็นการจำเป็นจะยึดไว้ชั่วคราว เพื่อมิให้เป็น
ประโยชน์แก่ราชสัตรู หรือเพื่อประโยชน์แก่ราชการ
ทหาร ก็มีอำนาจยึดได้

การเข้าอาไศรย มาตรา ๑๓ อำนาจการเข้าพักอาไศรยนั้น คือที่อาไศรยใด ๆ ซึ่งราชการทหารเห็นเป็นการจำเป็นจะใช้เป็นประโยชน์ในราชการทหารแล้ว มีอำนาจอาไศรยได้ทุกแห่ง

การทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ มาตรา ๑๔ การทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่นั้น ให้มีอำนาจกระทำได้ดังนี้

๑) ถ้าแม้การสงครามหรือรบสู้เป็นรองราชสัตรู มีอำนาจที่จะเผาบ้านแลสิ่งซึ่งเห็นว่าจะเป็นกำลังแก่ราชสัตรู เมื่อกรมกองทหารถอยไปแล้ว หรือถ้าแม้ว่าสิ่งใด ๆ อยู่ในที่ซึ่งกีดกับการสู้รบ ก็ทำลายได้ทั้งสิ้น

๒) มีอำนาจที่จะสร้างที่มั่นหรือดัดแปลงภูมิประเทศหรือหมู่บ้าน, เมือง สำหรับการต่อสู้ราชสัตรู หรือเตรียมการป้องกันรักษา ตามความเห็นชอบของเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารได้ทุกอย่าง

การขับไล่ มาตรา ๑๕ ถ้ามีผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งไม่มีภูมิลำเนาอาไศรยเป็นหลักฐาน หรือเป็นผู้มาอาไศรยในตำบลนั้นชั่วคราว เมื่อมีความสงไสยอย่างหนึ่งอย่างใด หรือจำเป็นแล้ว มีอำนาจที่จะขับไล่ผู้นั้นให้ออกไปจากเมืองหรือตำบลนั้นได้

ร้องขอค่าเสียหาย หรือค่าปรับจากเจ้าน่าที่ฝ่ายทหารไม่ได้

มาตรา ๑๖ ความเสียหายซึ่งอาจบังเกิดขึ้นอย่างหนึ่งอย่างใดในเรื่องอำนาจของเจ้าน่าที่ฝ่ายทหาร ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในมาตรา ๘ ถึงมาตรา ๑๕ บุคคลหรือบริษัทใด ๆ จะร้องขอค่าเสียหายหรือค่าปรับอย่างหนึ่งอย่างใดแก่เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารไม่ได้เลย เพราะอำนาจทั้งปวงที่เจ้าน่าที่ฝ่ายทหารได้ปฏิบัติและดำเนินการตามกฎอัยการศึกนี้ เป็นการสำหรับป้องกันพระมหากระษัตริย์ชาติ, ศาสนาด้วยกำลังทหาร ให้ดำรงคงอยู่ในความเจริญรุ่งเรืองเป็นอิศระภาพ แลสงบเรียบร้อย ปราศจากราชสัตรูภายนอกแลภายใน

มอบอำนาจให้เจ้ากระทรวง

มาตรา ๑๗ ในเวลาปรกติสงบศึก เจ้ากระทรวงซึ่งบังคับบัญชาทหาร มีอำนาจตรากฎเสนาบดีขึ้นสำหรับบรรยายข้อความ เพื่อให้มีความสดวกแลเรียบร้อยในเวลาที่จะใช้กฎอัยการศึกได้ตามสมควร ส่วนในเวลาสงครามหรือจลาจล แม่ทัพใหญ่หรือแม่ทัพรองมีอำนาจออกข้อบังคับบรรยายความเพิ่มเติมให้การดำเนินไปตามความประสงค์ของกฎอัยการศึกนี้ แลเมื่อได้ประกาศกฎเสนาบดีหรือข้อบังคับของแม่ทัพในทางราชการแล้ว ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของ

พระราชบัญญัตินี้

ประกาศมาณวันที่ ๒๗ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

เป็นวันที่ ๑๓๘๖ ในรัชกาลปัตยุบันนี้